

Večernik

Leto II. (IX.), štev. 292

Maribor, ponedeljek 24. decembra 1928

»JUTRA«

Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Račun pri poštnem št. 11.409

Večja mesečna, prejeman v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglaš po tarifu

Oglaš sprejema tudi oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Vesele božične praznike želita vsem naročnikom in inserentom

Uredništvo in uprava
„Večernika“Današnja številka „Večernika“
obsega 10 strani. Prihodnja številka
izide v četrtek, dne 27. t.m.

Mir Jugoslovanom!

Božični prazniki imajo za snov svoje poezije mir, mir vseh ljudi, ki so dobre volje, ljudi, ki iskreno želijo mir ne samo za svojo osebo in za svoj ožek, z interesi svoje osebe spojeni krog, marveč ljudi, ki želijo mir in srečo za svoje potomstvo in za veliko narodno skupnost. Kakor ima vsaka družina, tako ima tudi vsaka država svoj božič.

Božič in sicer že deseti božič v Jugoslaviji je — kratko rečeno — slab: žalosten božič je to v političnem, gospodarskem in kulturnem pogledu. Kakor v družinski, tako tudi v državni skupnosti kvarijo božično idilo miru le oni, ki nimajo smisla za mir in ki mir celo sovražijo. To so krivci pokvarjenega božiča. Kdo nam kvari božič in sicer ne samo tega, temveč že desetega?

Bili so božiči, ko so veliki jugoslovanski idealisti trpeli po ječah in so se tudi trupla marsikaterih majala na krvniški vrvi. Bili so božiči, ko je slovenski, hrvatski ali srbski podanik Avstrije na fronti preskočil »španske jezdece« in druge žične ovire, ki so delile različno uniformirane žrtve svetovne vojne, ter utekel preko — ne iz privlačljivosti in simpatije do militarizma na oni drugi strani, temveč iz jugoslovanskega zanosa in protesta, da prekriža preteklo ter z mukami začne neznano novo življenje, ali, da — kakor Srbi pravijo — »metne glavo u torbu«. Vse trpeče, uporne in resignirane, telesno in duševno tepene, ponižane in razžaljene — je vodila in družila ena misel: če bo enkrat jugoslovanska država, mora biti drugače, prenehati mora, kar nas zatira in ponižuje, biti mora svoboda in pravica!

Radikalna stranka, ki si je na dovolj znani način monopolizirala predstavnostvo srbstva, se za vse to ravno tako malo zmeni ob desetem, kakor se je zmenila ob prvem jugoslovanskem božiču. Njej je že od davno stranka več kakor pa narod in država. Ona je glavni krivec vseh težav in škod naše države. Radikalna stranka jugoslovanstva ne pozna in ga tudi noče poznati. To se je že tolikokrat izkazalo tako jasno, da o tem ne more biti nobenega dvoma.

Vse druge stranke tega niso kategorično izjavile ali pakazale, posluževale so se celo raznih jugoslovanskih gest, ali — kakor se danes vidi — samo dve sta vedno stremeli načelno in pristransko, duševno in praktično za jugoslovanskim egalitarizmom. Pod ta pojmi se da lahko marsikaj, glavno je pa to, da bi morali biti vsi jugoslovanski narodi ali plemena srečni, svobodni, da nad njimi in med njimi ne bi gospodoval in tlačil noben, ne tujec nad domačinom, ne ču način tujcu, ne

brat nad bratom, ne brat bratu. Ta cilj je zasledovala po svoje Radićeva in po svoje tudi Pribečevićeva stranka.

Stjepana Radića in njegova dva najboljša so ubili morilski zarotniki iz tabora hegemonistov, izrazitih nasprotnikov ljudstva in jugoslovanstva, ubili so ga sovražniki miru, krivci slabih jugoslovanskih božičev. Tudi Pribečeviću so bile namenjene krogle, groze mu še vedno in največji škodljivci države mu podtikajo — protidržavnost.

Edina pokojni Radić in Pribečević sta vedno z vso oostrostjo in doslednostjo podčrtavala razliko med narodom in med politiki, ki so se vsedli temu narodu za vrat. Te razlike pa na noben način ne pripoznajo srbijski radikali in slovenski klerikalci. Njihovo pojmovanje je frapantno slično. Stranka vse, narod nič, oblast — orodje vladajočih, teptanje duševne svobode in modernih nazorov itd. — vse to so dejanska gesla in značajne črte obeh strank. Ostali iz naše politične arene se izživljajo v nizkotni kupo-prodajni politiki. Priznati se pa mora, da ne bi bili tako nizko, če ne bi bilo radikalov in klerikalcev, ki so bistveni in dejanski nasprotniki vseh idej in vseh življenskih pogojev in temeljev naše države in vsega tega, kar je bilo od nekdanj ideal vseh pravih in pristranskih Jugoslovanov.

Žmigavec — pseudonim hrvatskega književnika Dobrovoljca — je med drugim napisal v Radićevo posmrtnico:

»... Od velike ljubavi krilih u senci svi mi Horvati, Srbi, Slovenci Najdemo mesta lepoga za se, Ar ljubav z slogom treba v te čase!« Tak bi povedal v glas sad On jaki, Al je On mrtev, leži tam v raki!

V ljubezni do naroda in države, v duhu vseh jugoslovanskih junakov in mučnikov, v mislih na trpeče jugoslovanske rojake in vse ljudi in njih glavne življenske potrebe vodi borbo KDK, kajti borba, neizprosna borba je potrebna za mir in srečo vseh Jugoslovanov proti sovražnikom tega miru — proti krivcem našega slabega božiča.

Amerikanci in naramnice

Amerikanci so odklanjali naramnice in se posluževali stalno samo jermena, ki je služil za pas. Pas je bil gospodar ameriške mode prav do nedavnega, sedaj pa so tovarnarji naramnic nenadoma prišli na račun. Opaža se, da padao tudi Amerikancem zadnji čas hlače z bokov prav dostojno do pet, kar je pripisati uporabi naramnic. Toda pravoverni Amerikanci so z novotarijo zelo nezadovoljni in trde, da so evropski krojači krivi, da ameriška moda nazačuje. Nacionalističen tisk pa poziva vse pristne stoođstotne Amerikance, da se odrečejo naramnic in povrnejo ameriškemu pasu.

Sofer povozil lastno mater

V okolici Bregence se je pripetila ne navadna neseča. 58letna žena je bila namenjena v sosednjo vas. Med potjo pa ji je privozil nasproti avtomobil z veliko brzino. Na ovinku ga žena ni niti opazila, v naslednjem trenutku pa jo je vozilo zgrabilo in treščilo ob tla. Sofer je v strahu ustavil avto in priskočil na pomoč ponesrečenki. Spreletela ga je groza, ko je spoznal, da je postala žrtev njegove ne previdnosti mati, ki je bila na mestu mrtva.

Vlada še vedno v krizi

PRED ODLOČILNIM SESTANKOM ŠEFOV ČETVORNE KOALICIJE.
— DEMOKRATI SE ŠE VEDNO UPIRAJO.

BEOGRAD, 24. decembra. V vladnih krogih pričakujejo povratka ministrskega predsednika dr. Korošca, ki je odšel za božič v Maribor, za sredo zvečer ali četrtek zjutraj. Takoj po njegovem prihodu v Beograd se bo vršila konferenca šefov trojne koalicije, na kateri bodo Korošec, Vukičević in Spaho sklepali o odgovoru na zahtevo demokratov oziroma na pismeno predstavko, ki jo je izročil včeraj Davidović Korošcu.

Demokrati izjavljajo, da pojdijo tokrat s svojimi zahtevami do kraja. Na ugovor, da bi mogli v tem slučaju prevzeti vladno trojna koalicija, odgovarjajo demokrati, da je to docela izključeno, ker bi pomenilo to še strašnejše izzivanje Hrvatov. Tudi radikali mislijo, da je vladna trojne koalicije v sedanjem trenutku izključena.

Davi je Davidović prišel v svoj klub ter konferiral s svojimi ožjimi prijatelji. V vladnih krogih se komentirajo govori z včerajšnjega shoda radikala-

lov v Valjevu. Na tem zboru so zborovalci burno vzklikali proti demokratom ter zahtevali sporazum s Hrvati, ki naj ga izvedejo radikali. Mnogo klicev je padalo tudi za Pribečevića in Hrvate. Sprejeta je bila resolucija, v kateri se poziva Aca Stanojević, naj pokrene čim prej akcijo za sporazum s Hrvati.

BEOGRAD, 24. decembra. Radikali širijo verzije o političnem položaju, glasom katerih hočejo demokrati zato v opozicijo, da bi si omogočili pogajanja z Zagrebom in KDK. Radikali pristavljajo, da se demokrati varajo, ker da Zagreb sploh noče sporazuma. Zagreb je večkrat povdarjal, da ne odstopa od svojega stališča z dne 1. avgusta. Kadar pa se bodo vršila pogajanja za sporazum, se bodo Hrvatje gotovo hoteli pogajati z onimi predstavniki, za katerimi je večina srbskega naroda. Radi tega da je vse postopanje demokratov iluzorno.

Ureditev reparacijskega vprašanja

ODBOR STROKOVNJAKOV SE SESTANE V PRVI POLOVICI JANUARJA.

LONDON, 24. decembra. V tukajšnjih političnih krogih se z gotovostjo pričakuje, da se bo odbor strokovnjakov za rešitev reparacijskega vprašanja sestel v Parizu v prvi polovici januarja. Odbor bo najprej sestavil dnevni red. Ko bo doseženo soglasno poročilo, se bo isto izročilo reparacijski komisiji, ki bo to poročilo razposlala vsem zavezniškim vladam. Če se bodo vlade prepričale, da bi se dalo pogajati na podlagi tega poročila, se bo po vzoru londonske reparacijske konference od leta 1924. sestala velika politična konferenca državnikov in finančnih ministrov Nemčije in vseh zavezniških vlad spomladi enkrat najbrž v Londonu.

Ta konferenca bo morala rešiti tri glavna vprašanja: 1. Da se s pogodbo fiksira začasna in končno veljavna rešitev reparacijskega vprašanja. 2. Da se malim upnikom Jugoslaviji, Rumuniji in Grški da možnost priziva in omejitve.

Tretjo točko bodo pa tvorile razprave glede drugega dela ženevskega komunka o izpraznitvi Porenja.

Mnogo se razmišlja o tem, kaj bi se dogodilo v političnem pogledu, če bi Nemčija ali kdo od upnikov v odteru prepričal soglasnost predloga. V tem slučaju bi se znala vladam staviti dva predloga in sicer predlog večine in predlog manjšine. Lahko bi se tudi zgodilo, da bi katera vlad popolnoma odklonila strokovnjaški predlog, kar bi povzročilo dejansko razveljavljenje ženevskih določil glede reparacijskega vprašanja in izpraznitve Porenja. V angleških političnih krogih prevladuje mišljenje, da bi se v tem slučaju vprašanje povrnilo v stanje, v kakršnem je bilo pred 1. decembrom 1928. Nemško zahtevo izpraznitve Porenja je treba vzeti resno v pretres in če ne bi došlo do soglasja, bi najbrž Anglija sama odpoklicala svoje čete iz Porenja.

Čuden »chambre separee«

sta si izbrala znana tica Ivanka M. in njen prijatelj Jože P. V mrazu sta se zatekla v cerkev Matere milosti ter se utaborila v — spovednici... Na prijavo kaplana je poklicani policijski stražnik ujel ptičico Ivanko, dočim je njen »prijatelj« izginil v jutranji megli. Ivanko, ki je na policiji kaj dobro zapisana, so seveda takoj zaslišali. Izjavila je, da je šla v frančiškansko cerkev molit, a ker je njenemu »Prijatelju« postalo slabo, mu je hotela pomagati in zato je ostala iz golega usmiljenja pri njem. — Ker pa imajo na policiji dosti smisla za pobožne ženske Ivankinega tipa, so ji v hotelu »Graf« dali mesto.

Kokoši — v vreči.

Na vogalu Magdalenske in Kettejeve ulice je opazil stražnik moža, ki se je zvedavo ogledoval na vse strani. Hrbtu je imel vrečo, improvizirano

kot nahrbtnik. Čim je opazil stražnika, se mu je oglasila nemirna vest: odpasal je breme, vrzel vrečo na tla ter zbežal v smeri delavske kolonije. Stražnik je čudnemu svatu nekoliko časa sledil, a ko je uvidel, da je med hišami delavske kolonije izginil, se je vrnil in pregledal skrivnostno vsebino »nahrbtnika«, ki je med tem časom začel migati in spuščati čudne glasove. Prikazale so se 4 lepe božične kocke, ki so predane polic. stražnici v varstvo in rejo, dokler se njih lastnik ne javi.

Težka nezgoda mladega mehanika. 21letni mehanik Josip B e z j a k se je trudil, da spravi tovarni avtomobil, ki se je vstavil, naprej. Ko je poskušal pri verigah za pogon, je prišel z desno roko med gonilno verigo in ko lo. Pri tem mu je veriga zmečkala desno roko v členku, in mu jo skoraj odtrgala. Malo je upanje, da si reši roko.

Poslednji dan zimske porote

SLEPARIJE Z MENICAMI V MARIBORU. — UBOJ V TINJU. — OBSODBA V RUŠKEM PROCESU.

Sobotna porotna razprava o roparskem napadu na poštnega sluga Levaniča, ki so mu 19. oktobra 1927. odnesli napadalci 38.500 Din erarične gotovine, je trajala do pol sedmih zvečer. Senat je predložil porotnikom sedem vprašanih. Po kratkem posvetovanju so ljudski sodniki soglasno odgovorili, da so vsi trije obtoženci krivi hudodelstva roba, pri čemer so le, da ne smatrajo poškodbe, ki jo je Levanič dobil pri napadu, za težke. Janko Kumer je bil obsojen na štiri leta in pol, Alojz Roner na štiri leta in Mihael Valentin na štiri leta težke ječe.

Danes, poslednji dan zimskega porotnega zasedanja mariborskega, ki je trajalo teden dni delj kakor ono v Celju, Ljubljani in Novem mestu, sta na dnevnem redu devetnajsta in dvajseta razprava: znana mariborska afera zakonca Antona in Uršule Jugovič, ki sta od avgusta 1927. do avgusta 1928. prislepčila s ponarejenimi menicami čedno vsotico blizu 90.000 Din in pa poslednji slučaj uboja, izvršenega v Tinju letošnjega novembra.

Z nožem v prsa

Ivan Gracej, 22letni samski drvar v Tinju, je obtožen, da je 11. novembra t. l. zabodel v Tinju v sovražnem namenu Simona Žerjava z nožem v prsa in je ranjenec na posledicah poškodb umrl. Gracej je po navedbah obtožnice v Tinju znan po svoji pretepaški naravi. Ta njegova žilica ga je prišla tudi na letošnjo Martinovo nedeljo, ko se je večja družba zabavala v gostilni Elizabete Pristovnik. Že v gostilniški sobi so se vneli prepri in pretepi ter so se zablistali žepni noži. Vendar je tu še uspelo gostilničarju in mirnim gostom, da so potolažili zdivjane fante — žal samo začasno. V odhajajoči skupini fantov je bil Ivan Gracej, ki je s svojimi pajdaši toliko časa izzival v gostilni se mudečega Simona Žerjava, da je ta v svoji pijanosti res zapustil sobo in stopil na mejdano malo junaški. Fantje so se spoprijeli. Najprej so padle klofute in kamenje, potem pa se je Gracej v svoji preveliki gorečnosti poslužil noža in v splošnem metežu večkrat zabodel Simona Žerjava, ki je kmalu izdihnil.

Razprava proti Graceju je bila že ob 10. dopoldne zaključena. Ker so porotniki soglasno potrdili edino vprašanje na uboj, je bil Ivan Gracej, krivoločen in širškega okraja, obsojen na eksemplarno kazen sedmih let težke ječe.

Današnej razprave vodi vdss Gazelj,

votanta sta dss Zemljich in dss dr. Tombak; zapisnikar pravni praktikant Gorup.

Sleparije zakonske dvojice Jugovič

O mariborskem sedlarju Antonu Jugoviču in njegovi ženi Uršuli, ki sta si dobivala gnetnih sredstev s pomočjo ponarejenih menic, je naš list poročal že pred meseci, ko so prišle te manipulacije na ušesa policije. Danes sta že postavljena oba goljufa pred porotno sodišče.

Glasom obtožnice sta opeharila zakonca Jugovič Južnoštajersko ljudsko posojilnico v Mariboru za 25.000 Din, Kmečko posojilnico v Ljubljani za 30.000 Din, mariborsko podružnico Prve hrvatske štedionice za 29.000 Din in neko zasebno stranko za 2.500 Din. Na menicah sta Jugoviča ponarejala podpise meničnih porokov in sodna overovljenja teh podpisov.

Ko sta prišla zakonca Jugovič sredi lanskega leta v denarne zadrege, pravi obtožnica, je najbrž prišla na misel ne-poštenosti Uršula Jugovič, ki je tudi v manipulacijah igrala vodilno vlogo. Obtoženka je doma s Črnega vrha na Kranjskem in pozna od tam celo vrsto trdnih nezadolženih kmetov. Na podlagi tega sta si pribavila obtoženca zemeljsknižne izvelečke in posestne pole nekaj takih posestnikov od sodišča in davčnega urada na Vrhniki pri Ljubljani. Za tem je stopil Jugovič k nekemu mariborskemu zavarju, mu predložil odtis štampljke okrajnega sodišča na Vrhniki in prosil, naj mu napravi tako štampljko. Ker mož ni mogel predložiti tvrdki uradnega potrdila za potrebo nove štampljke, se je hitro izmislil, da je štampljko sam pokvaril in da jo bo tudi sam plačal, ne da bi sodišče vedelo za to. Tako je res premotil tvrdko, ki mu je napravila sodni pečat. S tem sta imela Jugoviča v rokah vse, kar sta smatrala za potrebno pri nameravani slepariji. Pričela sta zaprositi za posojila pri gori omenjenih denarnih zavodih. Kot poroke sta navedla zanesljive imovite kmete s Črnega vrha ter ponaredila njihove podpise in menice. Poig tega sta tudi s pečatom okrajnega sodišča Vrhnika potrdila, da so podpisani porokovi oddani na sodišču lastnoročno.

Obdolženca priznavata sleparije. On je izdeloval listine in ponarejeval podpise, ona pa je imela v hrambi štampljko in izdelovala falsifikate sodnih overovljenj. Krivdo pa oba zanikata, češ da sta hotela povrtni ves denar.

Rezultat pričbimo prihodnjič.

vzdrževanje in slično); 4. stroški za popravila ki jih je najemnik plačal sam za predelano ali popravilo zgradbe, stanovanja ali lokala, če vsled tega plačuje sorazmerno nižjo najemnino; 5. namesto hišnega lastnika plačani davki, zavarovalnina, stroški za izvoz greznice, za ometanje glavnih dimnikov itd. Hišni lastniki, ki svojo zgradbo ali del zgradbe samo uporabljajo, odnosno odstopajo drugim v brezplačno uporabo, morajo kot kosmato najemnino napovedati znesek, ki bi ga mogli dobiti, če bi dali to zgradbo ali ta del zgradbe v najem. Podnajemnikov hišni posestniki ne morejo imeti in se morajo tudi vse najemnine za mesečne sobe, ki jih hišni posestniki oddajajo takozvanim podnajemnikom, napovedati v obdačbo. — Seveda se lahko za opremo del najemnine odšteje. Ta odstotki znesek pa se mora izkazati v koloni 8 napovedi. Isto velja za dne 1. decembra 1928 prazna stanovanja ali lokale. Natančneje pojasnilo dajejo davčna oblastva in občinski uradi. —

Žrtev strele — umrla.

Pred par dnevi smo poročali, da se je 18. t. m. zvečer v gostilni Remšak blizu Bresternice zbralo več fantov in mož, med njimi 28letni kovač Martin Floger iz Jančevega vrha. V prepiru, ki je nastal zunaj gostilne, je nekdo izprožil naboj lovskih šiber Flogerju v desno koleno. Takoj pozva ni rešilni oddelek je ponesrečenca odpeljal v bolnico. Vsled zastrupljenja krvi je nesrečnik včeraj — izdihnil.

Mariborski in dnevni drobiž

Slovenski javnosti

Pretežna večina okrajnih sodišč v Sloveniji je morala letošnjo zimo utesiti svoje uradno poslovanje za več dni v tednu, nekatera in sicer največja sodišča, kakor Ptuj, Maribor, kar za tri dni v tednu.

Ta nečuvna odredba višjega deželnega sodišča oziroma ministrstva pravde se utemeljuje s tem da so krediti za kurjavo in razsvetljavo nezadostni in ne zadostajo za normalno kurjenje uradnih prostorov. V lanskem proračunu je bilo za to postavko 500.000 Din, kar je komaj zadostovalo za normalne potrebe. Letošnji budžet pa je to postavko skrčil na 350.000 Din.

Odvetniška zbornica v Ljubljani protestira odločno proti takemu omalovaževanju neobhodnih potreb našega pravosodstva in to tembolj, ker pretirane takse za sodno postopanje itak otežujejo ljudstvu iskanje pravice.

Skrčenje poslovnih dni pri sodiščih ne škoduje le ugledu države in pravosodstvu, ampak ogroža obenem interese prebivalstva, ki kar po več dni ne more opraviti svojih nučnih poslov pri sodiščih. Nedopustno pa je, da se z ukinitvijo poslovnih dni pri sodiščih krši zakoniti red in uvaša nerednost v poslovanje sodišč ravno z one strani, ki je v prvi vrsti poklicana, da štiti in varuje red in pravico. Niti med svetovno vojno se podobne stvari niso dogajale! Nečuvno je, da naj bi sprico znanega naravnega bogastva naše države na premožnosti in lesu moralo baš radi pomanjkljive preskrbe s kurivom zastajati redno sodno poslovanje. Skoparenje pri teh izdatkih je tembolj neumestno, ker je notorično, da plačuje prebivalstvo na pretirano visokih sodnih taksah mnogo več, kot znašajo vse potrebščine za vzdrževanje in poslovanje sodišč.

Odvetniška zbornica v Ljubljani smatra kot činitelj, ki je poklican k sodelovanju pri sodstvu, za svojo dolžnost, da zoper odredbene utesnitve poslovanja pri sodiščih v Sloveniji najodločnejše protestira ter prosi vso slovensko javnost, da jo v tem boju za redno delovanje sodišč intenzivno podpira.

Ivan Lutman †.

Policijski stražnik Ivan Lutman, ki je že delj časa bolehal na kostni jetiki, je včeraj v 42. letu svoje starosti v splošni bolnici preminul. Do zadnjega je bil živahne volje ter je vedno upal na okrevanje. Pokojnik je bil takoj pri tovariših, kakor pri svojih predstojnikih zelo priljubljen, v svoji službi pa izredno natančen. Blagemu pokojniku bodi zemljica lahka, preostalim pa naše iskreno sožalje!

Ni šala, — res je,

da so ravnatelj nekkih državnih ustanov dobili iz Beograda naročilo, naj povprašajo, kdo od nastavljenecv — je željen odlikovanja. Ravnatelj so naročilo izpolnili in razpisali so, da je na razpolago dovolj odlikovanj in da naj pov. kdor si jih želi. Če razmotrivo načelno vprašanje vidnih po-hvalnih znamenj, sploh vse, kar je normalno razumljivo pod pojmom »odlikovanje«, dobimo že brez tega naročila jako negativne odgovore. Ob tem najnovejšem naročilu nam pa mora biti jasno, da v Beogradu mislijo samo še na »ordensko takso«. Čim več taks, tem bolje. Taksa za najnižji red odlikovanja sv. Save znaša — 250 Din.

Uradni dnevi Trgovske zbornice v Mariboru.

Z ozirom na božične praznike in novo leto odpadeta v Mariboru uradna dneva v sredo, dne 26. t. m. in 2. januarja, ter se bo vršil običajni uradni dan zopet v sredo, dne 8. januarja v prostorih trgovskega gremija. Ako bo imel kdo med tem časom rešiti kako nujno zadevo, ki spada v kompetenco zbornice, naj se obrne pisмено na zbornico v Ljubljani.

Ali ste že član »Ljudske samopomoči«?

Ako ne, prosimo, čitajte današnji tozadevni oglas!

Zlata nedelja v Mariboru.

Zadnja predbožična nedelja se po prastari trgovski tradiciji imenuje s poetičnim nazivom: Zlata nedelja. Zakaj? Trgovine vseh strok imajo privilegij, da so do 1. ure popoldne odprte, a dalje po poljubnosti. Ta nedelja je namenjena za božične nakupe. Trgovske izlozbe briljirajo in telmujejo v svoji razkošnosti ter vabijo kupce in vzbujajo skomine onih, katerim finančni minister zabranjuje vstop v trgovino. . . O, mnogo, mnogo jih je bilo iz vrste onih, ki so nesli svoje oči na pašo po Gosposki, Slovenski in Aleksandrovi ulici. Na pašo, zares. — V splošnem je prevladovala skromnost v izbiri daril in tisti znani trgovski triki: »pol zastonja«, »30% popusta«, »po tovarniških cenah« itd. nič kaj ne vlečejo. Danes se ta proces nadaljuje do večera, ko se trgovine zapro za dva dni.

Napol zmrznjenega ranjenca

je našel včeraj okrog 7. zjutraj neki orožnik iz Račjega. Bil je po obrazu precej potolčen ter je moral vso noč ležati na prostem. Napol živega so z vlakom odpemili na glavni kolodvor v Maribor, odkoder ga je rešilni avto prepeljal v bolnico. Je to okrog 65letni B o g m e Jernej iz Ješence pri Račjem. Ni se še moglo dognati, ali gre za nesrečo ali za zločinski napad.

Polijske zgodbe čez nedeljo.

Policija je aretirala šest ljudi in sicer: A. Petra radi tatvine; M. Antona in T. Franca radi skupne goljufije; staro policijsko znanko Ivanko radi vlačugarstva; dalje Julko G., ki se je vrnila v Maribor, dasi policija za dobo 6 let ne želi njene družbe in končno še nekega pijanega razgrajaca. Pri jav je bilo 16.

Silvestrov večer Cvetlična veselica VELIKA KAVARNA

Težka avtomobilska nesreča.

V Marenbergu se je včeraj dogodila težka avtomobilska nesreča. Šef znane mariborske papirne zaloge, g. Ludovik Š e f se je peljal po poslu v gornjo dravsko dolino. Pri povratku se je blizu Marenberga osebni avto prekucnil ter se skoro do popolne nerabnosti pokvaril. G. Šef je dobil lažje zunanje, a težje notranje poškodbe. Takoj telefonično pozvani rešilni oddelek iz Maribora je ponesrečenca od peljal najprej na njegovo stanovanje, potem pa v bolnico.

Za ceho — batine.

Da je nehvaležnost plačilo tega sveta, to je stara pesem. Davi je okusil resničnost tega reka Štefan B., ki je v družbi 6 moških in 3 žensk pijančeval v neki gostilni tam za Dravo. Cela družba se je za B. tako »navdušila«, da ga je povabila na nadaljevanje krokarije v — Pobrežju. In so jo mah-nili. . . Ko so prispeli pred kaznilnico, so na B. navallili čudni »prijetelji« ter ga pretepli do krvi. Posredujočemu stražniku je tepeni dobrotnik povedal, da pozna le dva napadalca.

V kavarni „Jadran“ na Silvestrovo „SPOMLAD PO ZIMI“

Ure, zlatina na obroke
brez poviška — Jäger, Maribor, Gomo-ska ulica 15. — IX

Pri slabem delovanju črev,

pri želodčnem in črevesnem katarju, otekanju debelega črevesa in pri nagnjenju k vnetju slepiča odstranjuje naravna Franc Jožefova voda vse težave trebušnih organov brez bolečin in naglo. Dolgoletna bolniška izkustva učijo, da vpliva uporaba Franc Jožefove vode izvrstno na funkcijo črev.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Ponedeljek, 24. decembra: Zaprt.

Torek, 25. decembra ob 15 uri: »Janko in Melka«. — Ob 20 uri: »Adieu Mimi«. Kuponi.

Sreda, 26. decembra ob 15 uri: »Adieu Mimi«. Kuponi. Ob 20 uri: »Jesenski manever«. Znižane cene Zadnji krat. Kuponi.

Celjsko gledališče. V torek, 25. dec. ob 8. uri »Oblaki«. Gostovanje marib. gledališča.

Odmera davka na dohodek od zgradb.

Prijava dohodkov od zgradb v svrhu odmere zgradarine za leto 1929 je treba vložiti do 15. januarja pri pristojnem davčnem okrajnem oblastvu, ali pri županstvu občine, v kateri hiša stoji. Ti skovine se dobe pri davčnih uradih in pri županstvu proti plačilu 1 Din. Davčne prijave treba vložiti tudi za one zgradbe, ki uživajo začasno davčno prostost. Napovedati se mora letna kosmata najemnina, iakor se je plačala dne 1. decembra 1928, to je najemnina od 1. decembra 1928 se dvanajstkrat pomnoži. Pod kosmato najemnino je razumeti celotni znesek, ki ga najemnik plačuje posestniku, kakor: 1. Najemnina v gotovini; 2. vrednost dajatev, dela in ugodnosti, ki jih najemnik iz naslova najemnine vrši, daje, opravlja ali dolguje lastniku hiše; 3. dajatev v naravi (hrana,

Sveta noč vrh Pohorja

Ribniško sedlo ni nobeno sedlo; sedlo ki tvori tu v bližini skozi vratica prehod iz Dravske v Mislinjsko dolino, leži nekoliko bolj spodaj, tam, kjer groblja kamenja poraslega s smrečicami in grmovjem, popotniku razodeva pobožne želje pohorskega ljudstva, da bi tu sezidali cerkvico. Te želje ni moglo izpolniti; toda sedla se je vendarle prijeló značilno in zasluženó ime »Pri cerkvici«. Kopa, ki se zove Ribniško sedlo ali pravilneje »Jezerški vrh«, okrogla in stožčasta kakor ugasel ognjenik, moli in kipi proti nebu, blešči lani proti zvezdam in zvezdicam iz vseh tajnosti in skrivnosti ki jih je razgrnila okoli nje sveta noč božična noč.

Jasna je, da se vidi daleč naokoli na vse strani preko pohorskih vrhov, kop in grebenov, preko Višavja, Črnega vrha, preko Velike in Male kope, preko Roglje in Velikega vrha na ves nočno čarobni kras dostojanstveno molčečih Savinjskih planin, na veličastno resnost Karavank s Plešivcem, Obirjem in Košuto; pa tudi na oni prelepi svet, kjer močje in ženice, mladeniči in mladenke, otroci našega rodu in naše krvi, na nam ugrabljeni grudi pred zelenimi, razsvetljenimi jaslami popevajo svojo starodavno božično pesem še vedno v svojem materinem jeziku: »Pastirci na polju...« Jasna je tu gori sveta božična noč, da se vidi doli v polmrak zavita dolina, skozi katero nosi božične pozdrave Drava iz dežele naše Gospe Svete nam in vsem bratom doli do Beograda in še dalje; jasna je, da se vidi jo razločni in odločni obrisi Kozjaka, našega zvestega obmejnega čuvaja, od Dravograda koroškega pa do tja, kjer škof z mečem, sv. Vrban, nad Mariborom, vesel in zdrav Božič želeč podaja svojo roko preko globoke zarezane vinorodnih Slovenskim goram.

Čim više se dviga luna, tem jasnejši pa tudi tem krasnejši postaja ves svet, ki nas obdaja, v bližini in v dاليavi kjer izginja in se že izgublja v neskončnost.

Malo in lahko potegne veter z dveh, treh strani, iz dveh dolin in preko grebenov, in že začujemo mlo, prelepo, ubrano zvonjenje zvonov in neznanško krasno, srce slehernega očarajoče njihovo pritkavanje. Morebiti segajo vsled lahne sapice, ki veje, sem gori zračni valovi, vzgibani v cerkvici sv. Boltenka pod Veliko kopo ali v cerkvicah sv. Antona in sv. Primoža. Morebiti. Pa ti ne zvonijo, ne donijo tako nebaško lepo! Ne! To so zvonovi, ki zvonijo, vsakemu pravemu planincu dobroslišno tik pod nami, tik pod Jezerškim vrhom, tam doli pri »Cerkvici«. Sila in hitrost zračnega gibanja in vrvenja so stopinje; s severa iz Dravske, z juga iz Mislinjske doline prihaja in se bliža: Že prihajajo posetniki polnočnice sem gori k »Cerkvici«; na novo pozvone zvonovi in kmalu nato se razlega pobožno petje iz »Cerkvice«, ki je še niso mogli zgraditi Bogu udani Pohorci.

Za čas, za trenutek vse utihne. V »Cerkvici« je očitno ves narod zatopljen v gorko pobožno molitev. Tudi mi tu gori

na Ribniškem sedlu; zatopljeni v molitev, vsak v svojo, otroškonežne misli, v občudovanje krasne jasne božične noči ki leži okoli in okoli nas in nas zaziblje polagoma v prijetno nebeško uživanje.

Pohorski vršaci, ki se dvigajo posebno razločno iz glavne gorske gmoze, zlasti Velika in Mala kopa, se v svojih orjaških obrisih vsi po vrsti vidijo nad Dravsko dolino in nad predgorjem, ki se razprostira med glavnim gorskim grebenom in Dravo, nad Orlico in nad Rdečim bregom. Čim globlje v dolino sega pogled tem daljše, tem temnejše postajajo njihove sence, prehajajoč od svetlordečih barv v višini preko vijoličastih v temno črne nad grabami in prepadi. Kakor kresnice v vroči poletni noči se pomikajo skozi nje svetle, ognjenordeče žive pike ena oddaljena od druge; a ne v neredu; pač v različnih vrstah, a v vsaki vrsti vse usmerjene v isto smer. To so plamenice, ki kažejo pobožnim Pohorcem pot v rožnavensko cerkev na Ribnici da tam, stari močje in stare žene, odrasla mladina in celo otroci, v ledenomrzlem Božjem hramu s toplim občutkom zapojejo ali vsaj čujejo svojo božično pesem.

Tik pod nami, na nasprotni strani »Cerkvice«, spi, vkovan in vkljenjen v tisoč ledenih verig, sivobradati orjak Jezernik v mrzlih vodah Ribniškega jezera. Okoli njega in tudi okoli nas je razprostrl beli prt snežene odeje, prijetne ne le za oko, ampak tudi za vse, kar pokriva. Le tu pa tam je slišati, če veter zopet potegne močnejše, zamolklo ječanje mladih smuččic, ki se, kakor visoke breze do tal upognjene, še niso navadile skozi celo, dolgo zimo nositi teške, bele obleke in se zajočejo na glas, če jih zbudi veter iz zimskega spanja, da se na celem telesu tresejo od mraza.

Tam blizu jezera, tik pred Jezernikovim gajem, pred njegovim grajskim vrtom, ki ga tvori nizko, zimi in mrazu že davno prilagojeno ruševje, se dviga samotna smreka, pokonci stoječ, od vrha do najnižjih vejic, segajočih do tal, s snegom pokrita; ne samo s snegom; tudi z božičnimi darili za Jezernika in za nas. Dragocena, težka so in zelo mnogo jih je; zato se njene vejice šibijo do tal. In ko svetla luna, vedno više in više se dvigajoč, o polnoči, ko je pri »Cerkvici« že umolknilo zvonjenje zvonov, ubrano petje in pobožna molitev, s tisoč in tisoč čarobnimi biseri in demanti v blestečih se snežnih kristalih začne prižigati tisoč in tisoč lučic in svečic v vseh mogočih barvah, tedaj stoji tam doli, med nas in Jezernika postavljeno božično drevo s takšnimi nebeškimi darili in tako lepi nebeški svetlobi, da si sličnega še nobena umetnikova roka nikoli ni znala postaviti.

Pa ko se utrga z nebeškega svoda zvezdica in v srebrnosvetlem loku blizu nas neke pade na zemljo, zapuščajoč za sabo vidno sled, segajoč od pohorskih vrhov gori do nebes, tedaj vsi vemo kod in kam, tako jasna je sveta božična noč vrh Pohorja.

Dr. Fr. M.

Golobi

V MARIBORU, NA ANGLEŠKEM, V SOLNOGRADU IN — NOV VIR DOHODKOV.

Čuden naslov, kaj ne, dragi bralec, kar brez vsake logične zveze! Pa to le navidezno! Zlato jedro leži na dnu.

Mariborski golobi delajo marsikateremu hišnemu posestniku, ki bi prav rad videl, da ostane fasada njegove hiše čim dalje lepa, nemalo preglativce. Svoječas so nekateri gospodarji dognali, da bi bilo zelo dobro, da se te »čedne stvarice«, kakor jih narodna pesem naziva, kratkoma postrele, in so celo menda pri policijskem komisariatu vprašali za zadevno dovoljenje. Policijski komisariat je seveda iz razumljivih razlogov rekel: »Ne brate«. Saj bi razkazovali v tem slučaju razni poklicni in nepoklicni »logri« svojo umetnost po mestu in bi se znale zgoditi prav neprijazne stvari na ljudeh, šipah in drugem mariborskem inventarju. Izmislili so si drugo metodo, po kateri bi se zmanjšalo število teh kri-

latev, ki navadno gnezdiijo v podstrešjih. Vsa podstrešna okna so se ponekod hermetično zadelala. Dragi golobčki! Vi, ki ste zunaj, ne boste gnezдили, vi pa, ki ste notri, vas pa bomo pojedli — pečeni golobi so dobra rihta! —, ali pa boste gladiu pocrkali. Bolj človeška in mila je prva pot, naravnost v nebo vpljoča druga, in vendar se je tudi druga v večjih slučajih ubrala, kar seveda jasno svedoči o visoki srčni kulturi gotovih ljudi.

Še je nekaj izhodov, ki bi se dali nasvetovati sovražnikom naših golobov. Mestna hranilnica je opremila vse točke na svoji palači, na katere bi mogle sedati živalice, z gostimi vrstami ostrih, navzgor stoječih žebelijev; tako temeljito se pa ta stvar le ne da izvesti, da ne bi drobne nožice našle kje kaké opore in tako dičijo fasado mestne hranilnice še vedno golobi in njihovi odpadki, tiste

jeklene osti pa prav pridno srkajo elektriko iz ozračja, kar povzroča, kakor pravijo večaki elektrotehniki, da je Mestna hranilnica pred strelo popolnoma zavarovana. Dal Bog!

Pa poglejmo, kako drugod po svetu zatirajo golobjo nadlego! V Londonu so imeli svojčas enake brige radi golobov. Mehkosrčni Angleži niso nežnih živali ne streljali ne nabadali na jeklene osti in jih tudi ne z gladom morili, pač pa jih — športnarji — po svojih policijskih pustili loviti v mreže. Pendrek je vlovil prvi dan na trgu pred katedralo Sv. Pavla pet golobov, drugi dan dva, a potem nič več, ker so živali izprevidеле človekovo lokavost. Solnograd tudi prav pridno preganja golobjo rod. Z gladom, toda ne tako trdosrčno kakor nekateri mariborski hišniki po nalogu svojih gospodarjev, ožir. gospodinj. Mestni magistrat solnograški je razglasil, da bo vsakdo, ki golobe krmi, za vsak slučaj kaznovan z globo 10 šilingov ali s 24urnim zaporom. Neki sodni adjunkt je bil prvi tako nepreviden, da so se mu živalice smilile in je plačal 10 šilingov globe. Solnograško tujsko-prometno društvo se s skrbjo vprašuje, kako se bo godilo mnogoštevilnim tujcem v Solnogradu, ki na trgu leto za leto, kakor v Benetkah, prav pridno krmito golobe. Kazen 10 šilingov ali 24urni zapor ne bosta ravno bogzna kakšna privlačna sila za tujce.

Tu pri nas bi se dalo o zadevi še premišljevati! Država, oblast, magistrat, razna društva vsi iščejo vira novih dohodkov. Nudi se prilika! Živel golobi!

Božičnica v Krčevini

Je dne 22. decembra po končanem šolskem pouku dobro uspela. Ob prisotnosti učiteljskega zbora in predsednika kraj. šol. odbora, župana Al. Peklarja, ter nekaterih slučajno došlih roditeljev je prejelo 180 ubogih šolskih otrok razna oblačila in obuvalo. Razdelilo se je 45 parov čevljev, 33 sukenj, 10 hlač, 15 srajc, 46 dekliških oblek in 50 kosov razne druge obleke. Celotna vrednost preseza lepo vsoto 12.000 Din. V gotovini so prispevali: Ciril-Metodova družba, Mariborska Posojilnica, okrajni zastop mariborski, oblastni odbor, občinska odbora v Krčevini in Lajtersbergu, Prva hrvatska štedionica, tvornica Zlatorog, gg. Fran Sticker, dr. Fran Hojnik, Alojz Peklar, Emerik Wögerer, trgovec Koren, Fran Dervušek, Josip Kliček, Ivan Voller, ga. Marija Šturm in mnogi drugi v zneskih pod 100 Din. V blagu so darovali: ga. Julijana Štern (mnogoletna dobrotnica naših ubogih šolarjev), opetovano Družba sv. Cirila in Metoda, Viljem Freund, H. Hofman (Bleha), ga. Tavčar, J. Hutter in drug. Jos. Pirich, Mariborska tekstilna tvornica, V. Weixl, tiskarna sv. Cirila, Jakob Kopic, Nabavljalna zadruga, H. Berg, Pavla Zagažen, Ivan Pall in mnogi drugi. Vsem tukaj navedenim in nenavedenim izrekata šol. upravitelj in predsednik kraj. šol. odbora v svojem in v imenu obdarjene uboge šolske dece najiskrenejšo hvalo, želeč jim prijetne božične praznike in srečno novo leto.

Silvestrov večer mariborskega Sokola v »Unionu«, za katerega vlada letos izredno zanimanje, obeta biti vlezabavna prireditve, ki bo s svojim izbranim sporedom pripravila vsem posetnikom pravo silvestersko razpoloženje. Da pa pride vsakdo na svoj račun, sta na programu tudi dve telovadni točki, in sicer se ponovi eden najboljših nastopov iz zadnje, izredno uspele akademije, poleg tega pa nastopi na drogu vrsta izbranih telovadcev z olimpijcem br. Štukljem in Primožičem, katerih izvežbanost baš na tem orodju znači višek doseglivega. Opozarja se na to, da je pričetek točno ob pol 21. uri. Vstopnina pri večerni biagajni 15 Din, v predprodaji (v trgovinah Bureš, Majer, Pinter & Lenard) 12 Din. Preskrbite si vstopnice pravočasno! —

Pevsko društvo »Luna«

priredi 31. t. m. v gostilni Resnik »Pri zelenem travniku« na Meljski cesti Silvestrovo zabavo s petjem, godbo in plesom. Začetek ob 19. uri. 2467

Silvestrov večer

priredi prostovoljno gasilno društvo v Pobrežju pri g. Rojku ter vabi vse prijatelje društva na veselo zabavo.

hripavosti, katarju
pomagajo sigurno
Kaiser-jeve
prsne karamele

V lekarnah, drog.
in kjer so vidni plakati.

Sport

Smuški tečaji na Pohorju.

V nedeljo, 23. t. m. se je otvoril pri »Mariborski koči« smuški tečaj za začetnike, ki ga vodi g. dr. Stane Kmet. Zanimanje za tečaj je veliko, ter se ga je že prvi dan udeležilo nad 20 smučarjev iz Ljubljane, Zagreba, Maribora in ostalih krajev. Snežne prilike so povoljne ter se je že takoj prvi dan pričelo z vezbanjem. Ker je pri »Mariborski koči« še dovolj prostora na razpolago, se sprejmejo še nadaljni reflektanti, ki se lahko prijavijo direktno pri vodji tečaja. — V torek, 25. t. m. prične pri koči na Klopnem vrhu nadaljevalni tečaj za že nekoliko izvežbane smučarje pod vodstvom g. Tavčarja. Smučarji, ki se še k tečaju niso prijavili, pa se nameravajo istega udeležiti, se tudi lahko prijavijo direktno pri vodji tečaja. Oba tečaja se zaključita 2. jan. Zimskosportni odsek SPD

V Ljubljani je ASK Primorje porazilo SK Svobodo z 2:1 (0:0).

V Beogradu je dva dni gostovalo dunajsko moštvo Floridsdorf. V tekmi proti BSK so izsilili Dunajčani neodločen rezultat 2:2, dočim jim je SK Sokol podlegel v razmerju 4:2.

V Zagrebu je visoka zmaga Gradjanskega nad Concordio 5:1 (1:1) izzvala veliko presenečenje.

Na Dunaju so prvorazredni klubi absolvirali samo eno tekmo. Šibka Hertha je porazila Austro z rezultatom 1:0 (0:0). Drugorazredne: Neubau-Moravija 8:2, Nußdorf-Vorwärts 2:1.

V Monakovem je FC Bayern odpravil odlično dunajsko moštvo WAC v razmerju 3:1.

V Pragi je komb. Slavija igrala s Čehie Karlinsom 2:2 (2:0), komb. Sparta s Košicami 3:3 (2:1).

Nov svetovni rekord.

Holandka Braunova je v hrbtnem plavanju postavila nov svetovni rekord. 400 m je preplavala v 6:16 $\frac{1}{2}$.

Filmske zvezde ugašajo

Londonski časopisi poročajo, da bosta na filmskem nebu v Hollywoodu v najkrajšem času utrnili zvezdi: Marry Pickford in Norma Talmadge, ki sta si zaželeli zatišje in miru. Mary Pickfordova nastopa še v poslednjem filmu in ji čudno, da se je odločila za upokojeve, saj ji je že 36 let, razen tega pa je multimilijonarka. Že pred sedmimi leti sta imela z možem Douglas Fairbanksom 5000 dolarjev čistih dnevnihih dohodkov (t. j. četrtr milijona dinarjev dnevno). Ob materini smrti je Mary podedovala milijon dolarjev. Tudi Norma Talmadge in njena sestra Constanza imate milijonsko premoženje. Norma zasluži na leto 250.000 dolarjev ali 15 milijonov dinarjev.

Iz izkušnje.

Uslužbenec se ženi ter brzojavi kritičnega dne svojemu šefu: »Ne morem urad, ker se ženim.«

Ko nastopi službo, mu šef reče:

»Boljša bi bilo za Vas, če bi bili brzojavili nevesti: Ne morem se ženiti, ker moram v urad.«

Iz neodrešenega Primorja

Šikaniranja in preganjanja našega ljudstva v Primorju ni ne konca ne kraja. Ako gre kmet iz doma, ni gotovo, da se bo vrnil. Na poti ga ustavi miličar orožnik, finančni stražnik, v gostilni se mu pridruži priliznjen neznanec in često zadošča povsem nedolžen pogovor o davščinah in težkih časih, pa ukleonejo moža, vržejo v zapor, postavijo pred sodnike in sledi ostra kazen. Po kmečkih domovih se vršijo preiskave, fašisti iščejo knjige in časopise, da jih poberejo in zažgo. Mladim ljudem so vedno za petami, pretepajo jih in gonijo po zaporih. Pridno zalezujejo mlade Slovenke. Zavrtnjeni fašist se maščuje nad hišo na ta ali oni način. Naravnost strašno je preganjanje naših inteligentov. Neprestano so za njimi detektivi in orožniki, kakor da bi naši inteligenti imeli moč, da prevržejo vzhodno granico. Za duhovnik volunirajo fašisti s posebno pažnjo in poročajo svojim hierarhom. Tuintam se dobi med ljudstvom izvržek, ki pomaga fašističnemu divjanju proti sovaščanom. Zaporji so polni naših ljudi, število konfinirancev raste, fašistični režim pripravlja odredbe za popolno uničenje slovenskega življa v primorskih pokrajinah.

O odrešenju Krasa radi razpravljajo fašistični listi. Pri tem ugotavljajo, da avstrijska vlada ni nič storila za to svoje ljudstvo. Kri za vojno je zahtevala od Kraševceev, izrabljala jih je in izigravala tudi za svojo protitalijansko akcijo, nikdar pa jim ni poplačala njihovega truda in niti v gospodarskem pogledu se ni ozirala na nje. Rimska vlada pa kaže skrb za Kras in ga hoče dvigniti izpod avstrijskega zanemarjanja. Kraševci čutijo to in radi primerjajo sedanjo dobo s predvojno, pri čemer izražajo hvaležnost fašističnemu režimu, ki jim hoče res pomagati... Tako klepeče fašistični tisk Resnica je ta-le: ni dvoma, da bo izvršila rimska vlada na obmejnem ozemlju z laškimi delavci razna javna dela, važna v strateškem oziru. Kar se pa tiče gospodarske podvige dežele, je gotovo da je namenjena laškim kmetovalcem katere hočejo naseliti po vsem boljsem svetu v Juljski krajini. Avstrija ni pomagala Kraševcem, Italija pa jih hoče z napovedano kolonizacijo kar pregnati z rodni tal.

V Medijvsi pri Devinu so otvorili novo šolsko poslopje. Oblast je pritisnila na slovensko prebivalstvo in sedaj poročajo fašistični listi, da je bila zgrajena postavljena »po volji in po spontanosti prispevkov prebivalstva«. K otvoritvi so prišli številni zastopniki vseh oblasti, ki so dopovedovali domačinom, da so se odigravali baš na ozemlju okoli Medijvsi najhujši boji in tam je padel major Randaccio, katerega duh naj plove nad novo šolo, da se bodo učenci naučili prave ljubezni do italijanske domovine... »

Hamburg postaja Trstu od dne do dne bolj nevaren. Zaman je bilo vse prizadevanje, da bi se srednjeevropski promet razdelil na sever in jug. Hamburg si pridobiva vedno več nekdanjega tržaškega zaledja. Vsi tržaški napori po dosegu predvojne prometa so se izjalovili. Sedaj je prišel pa še iz Amerike glas, da se je ameriške trgovska mornarica odločila za Hamburg proti Trstu. Tako ga zapuščajo z vseh strani, odkar mu sveti italijanska zvezda.

Za nove zvone so inkasirale razne laške livarne glede na sedanje mizerne čase naravnost ogromne svote. Na več krajih so se kmalu prepričali, da so novi zvonovi slabi in torej silno dragi. V Gradšču in v Renčah sta pred kratkim počila dva zvana, komaj obešena v zvonik!

Novo igro z žogo je izumel generalni fašistični tajnik Turati. Dal ji je ime »Pallitalia«. Vsi fašistični športni krožki v Primorju so dobili nalog, da takoj uvedejo to igro povsod, da bodo ob vsej granici frčale po zraku žoge, ki prebivalstvo tako lepo spominjajo na Italijo.

Gozd v Lipnici ogrožen. Krasota je gozd v Lipnici na Krasu, kjer se nahaja postaja za koniereje. Kavalerski inšpektorat, ki vodi vse take postaje, je odredil, da se precej velik del gozda poseka in izpremeni v travnike, da bo dosti krme za žrebete. Predsednik deželne agrarne komisije in poveljnik gozdne milice sta protestirala ali na razgovoru vseh v poštev prihajajočih faktorjev je tržaški prefekt odločil, da se predlajana izprememba takoj lahko izvrši, kakor da bi morala biti gola tudi Lipica, ker je gol ostali Kras!

Na pogrebu pri Tavlih

NAJVERNEJŠI SPREMLJEVALCI POSMRTI. — PRIKAZNI Z DRUGEGA SVETA. — ZANIKANJE NARAVNE SMRTI.

V svoji zanimivi potopisni knjigi »Unter den Kannibalen der Südsee«, popisuje znani nemški raziskovalec, prof. Fr. Burger zanimivo zgodbo o pogrebnem običaju pri papuanskem plemenu Tavli na Novi Britaniji. Burger, ki je ceremoniji sam prisostvoval, jo tako-le opisuje:

»Poglar vasi Taptavul, To Beo (gospod Ptich), je nepričakovano umrl; pokosila ga je smrt v najboljših možkih letih. Zamolklo so se razlegali glasovi garamuta (lesene trobente) po goščavah tropičnega pragozda. Njihov namen je bil odganjati hudobne duhove od trupla pokojnikovega in obenem naznaniti vsej bližnji in daljni okolici, da To Beo ni več med živimi. Kajti, kar so pri nas zvonovi, to so pri teh ljudeh lesene trombe. Z glasovi tožnega paramuta pa se je mešal še strahoten vrišč žensk, ki so objokovale smrt svojega poglavarja.

Kmalu po prvi vesti o poglavarjevi smrti so pričeli prihajati ljudje iz sosednjih selišč, da izkažejo pokojniku zadnjo čast. Mrlič je ležal na paradni mreži, svečano okrašen kakor za ples. Na prsih so mu ležali: tobak, glinasta piščalka in betlov oreh. Bili so mu v vsem življenju najvernejši spremljevalci, zato — bi jih tudi na onem svetu ne smel pogrešati. Krog vratu je imel ovite kolobarje škoičk domačega denarja, da si na poti v onostranstvo lahko kupi, kar bo najnujnejše potreboval. Ostali denar iz škoičk, ki je bil poprej spravljen v posebni košbi, tudi imenovani, je bil razvrščen po posebnem odru poleg mrtvega, zraven je pa ležalo tudi vse njegovo orožje in najljubše orodje. Pričati je imel svetu o njegovem bogastvu in dostojanstvu.

V bližini mrliča so se razvrstili domačini in sosedje: na eni ženske, na drugi moški. Nekateri moški so delili med nav-

zoče obroče denarja, tobak in zavojčke punupurja. Prava pojedina s pasjo in svinjsko pečenko pa se je pričela šele pozneje. Od časa do časa je najljubša žena mrtvega poglavarja strašno zatulila in odgovorile so ji z enakim tulenjem in jokom vse ostale.

Nenadoma pase je v grmovju nekaj zganilo. Vse je utihnilo. Iz temnega gozda so se prikazale tiho in skrivnostno strašno našemljene in popolnoma zakrinkane postavbe. S svojim obnašanjem in s svojo fantastično opravo so izgledale kakor prikazni z drugega sveta. Pokrite so bile popolnoma z listjem najrazličnejših rastlin, pa tudi preko obraza so imlele poveznjena čudna pokrivala, da niso bile čisto nič podobne človeškim bitjem. Bili so to člani skrivnostne organizacije »dudulele«, ki so prišli počastiti pokojnika. Kakor so prišli, prav tako tiho, in skrivnostno so tudi izginili.

Pričela je pojedina. Zopet se je oglašala tromba, ženske pa so znova zajokale in zavreščale. Mrliča so povili v rastlinske mreže in ga položili v grob. Obupni prizori so spremljali to ceremonijo. Pojavili pa so se tudi čarovniki in molči: »Naj odide tvoja senca v polje blaženih! Naj nikdar z maščevalnimi nameni ne obišče te vasi, ker tvojega morilca ni v tej vasi, on živi daleč preč v tujem kraju in med tujim plemenom!«

V naravno smrt ti ljudje namreč sploh ne verujejo. Smrt jim je vedno le posledica čarovnije ali zastrupljenja in gorje onemu, ki koga »začara« ali »zastrupi«. Če ga nasprotniki zasledijo, ga brez usmiljenja ubijejo. Odprti boji pod sedanjo vlado belih ljudi sicer niso več dovoljeni, zato se na domačini poslužujejo zvijač in — strupa. Kanaleci n. pr. poznajo vseh vrst strupe, take, ki takoj povzročijo

smrt, pa tudi take, ki delujejo počasi in zahrbtno. V pripravljanju strupov so ti ljudje največji mojstri na svetu. Strupena zelišča in strupene živali poznajo boljše kakor naši znanstveniki, a strupe znajo tako previdno primešati in podtekniti, da jim skoro nikoli ni mogoče priti na sled.

Ko je bil pogreb dovršen, so tudi naši Tavli določili pokojniku maščevalca. Ta naloga je pripadla njegovemu bližnjemu sorodniku, To Sakéju. Dobil je nalogo iskati morilca in ga kaznovati. Na svoj posel se je podal takoj: odšel je v gozd, da po hribih in dolinah iztika za sledovi hudodelca, katerega najbrže sploh ni bilo. Toda končno se mu je gotovo posrečilo najti koga, ki mu je moral, čeprav nedolžen in nekriv, s svojo lastno glavo poplačati smrt To Beo, ker taki so običaji teh primitivnih ljudi...

Prosveta

U boju za ujedinjeno narodno državo

V spomin na desetletnico osvobođenja in ujedinjenja je izdala Tiskovna zadruga v Ljubljani obsežno delo našega rojaka dr. Bogumila Vošnjaka v srbohrvatskem jeziku z naslovom: »U borbi za ujedinjeno narodnu državo«. Utisci i opažanja iz doba svetskog rata i stvaranja naše države.

Pisec je bil član Jugoslovenskega odbora v Londonu, prebil je vsa vojna leta v Parizu, Londonu, Rimu, Zedinjenih državah, v Srbiji, na Krfu, povsod neumorno delujoč v duhu našega maksimalnega narodnega programa. Kot generalni tajnik naše delegacije se je udeležil mirovnih pogajanj v Parizu. Njegove v angleščini in francoščini spisane knjige so znano pripomogle da so v zavestnih vrstah jasnilo megleni pojmi o avstrijskem problemu. Angleški tisk je priznal, da je bil dr. Vošnjak morda najspodobnejši pisatelj v borbi za naše ujedinjenje.

Najnovejša dr. Vošnjakova knjiga ni napisana v slogu in načinu časopisnih člankov, temveč je zgrajena na dokumentih in dnevnikih, v katerih je pisatelj zabeleževal dogodke od dneva do dneva. Tako je nastala knjiga, ki je verna in živa slika one dobe, ki je morda najodločilnejša v naši zgodovini. Pisatelj slika naša politična prizadevanja v prestolnicah Evrope: Parizu, Londonu, Rimu, Ženevi. Bil je v Nišu pred porazom Srbije, na Krfu je sodeloval pri sestavi Krfske deklaracije. Iz odlične prestolice predsednika ameriške republike nas vodi v rudnike, kjer dela slovenski izseljenec. Popisan je Wilsonov Washington v dnevih največjih in najtežjih odločb. Zapisani so razgovori z odličnimi osebnostmi, ki so gradile novi svet.

Dr. Vošnjak je s tem pomembnim spisom, ki je spisan v srbohrvaščini, obogatil jugoslovensko memoarsko literaturo in zapustil tudi poznejšim rodovom delo trajne vrednosti. Jako elegantno opremljena knjiga obsega nad 410 strani in velja broširana Din 120.—, v platno vezana Din 140.—. Subskribenti jo lahko odplačajo v štirih zaporednih mesečnih obrokih. Naroča se v knjižarni Tiskovne zadruge v Mariboru.

Naokrog, pesmi za mladino
Celje 1928

Otroška duša je navidez svet zase, ozek in nedojemljiv, a se, gledan z notranjim očesom, razširi v neskončno širino in globino, ki je zastrta sicer s pajčolanom pravljicnih sanj in v bleščavo likov fantazije, a je vendar pomenstavljen odsev življenja, ki žije krog nas in, pri mladi starosti, deloma še tudi v nas. Za-

jeti bistvo obraza tega življenja v preproste črte, prepojene z osvetočim ritmom čustva in misli, to bo menda ralo mladinskega spisa. Jasno je, da se more v to delo spuščati le duševnost, ki je sama ohranila vsaj nekaj tega obraza v sebi. Sicer bi mogli trditi, da se je slepcu zahotelo tipati za solncem, čeprav mu je sojeno, da ga nikdar ne najde. O tem polju moremo tedaj reči, da je zanj »mnogo poklicanih, a malo izvoljenih«, kakor pravi nekje sv. pismo.

To krilatice pa moramo, če nam je do resnice in pravice, poklicati v spomin tudi vsem poročevalcem in ocenjevalcem dela mladinskih pisateljev, ljudem, ki vzamejo tu pa tam kak otroški spis v roke, da ga nateghejo na kopito kritičnega razuma, tega hladnega številkarja življenjskih dejstev, in da delijo potem, kakor že kane, svojo odvezo ali pokoro.

A, če bi ti mrzli matematiki stopili, ne za en dan ali leto, ampak za mnogo, mnogo več, med deco samo, pa bi osupnili zastran enega samega dejstva: da je namreč otroška duševnost v večni spreki z vsem številkarstvom, ker dojemajo življenje in tudi lepoto njegovo samo instinktivno; ljubi ga in ceni, kakršno je — da je le živo, svetlo in pristno. Zato je tudi sama mladinskim spisom najpravičnejši sodnik in je zastoj vse učeno katalogiziranje mladinske literature po ključnih predalih naših listov. Je delo dobro, ga čita in ne zabi nanj nikdar: je slabo, ga neprebrano odloži iz rok in ne vprašuje več po njem. To pa zato, ker hoče glasu iz srca za srce, naj pa bo to glas princes, škratov in hudobcev ali nemir ptčkov, kužkov in Pavlih — da sta zaven le konec čustva, konec misli, a za na vrh še polno, polno vedro smeha!

Danilo Gorinšek je v dveh letih izdal že tri knjižice pesmic za otroke, zadnji dve celo v razdobju šestih mesecev. Kvantitativno hodi tedaj s hitrim korakom naprej, kar bo pač znak živahnega temperamenta, polnega čustva in fantazije, ki ga v ekspresnem taktu vodita k cilju: podati enkrat, prej ali slej, otroku v čim boljši obliki mnogoličnosti svojega mladega notranjega obraza. Seveda se živahnost zbiranja in oddajanja življenjskih utisov pri njem, kakor pri slehernem mladem človeku, še ne more povsem izogniti nevarnostim take metode čela in je tedaj razumljivo, da najdemo tudi v zadnji njegovi zbirki, poleg dobrih, nekatere oblikovno manj dozorele, motivno neprikladne ter miselno nedoznane stvari. Vendar je tudi v te položene tolika mera čustvenosti, izrazne barvitosti v tem ali onem drobcu, da ne kvarijo prehudo celotnega utisa. Motivno bogastvo ga nam pokaže v vednem stremljenju, da bi vse, kar vidi in doživi, vli na papir, kar se mu tudi ponaivečkrat posreči. Če povsod ne vspje, je krivo najbrž to, da avtor sam ni dal prvotnim dožitkom ne časa ne prilike, da bi se v njem ustalili in do vseh potankosti izobličili.

V posrečenih pesmih pa sije vsa toplota naše zemlje, žive so, stvarno občutene in plasično izoblikovane, tu pa tam posejane z vedrim humorjem, ome sveže blagodneče dikcije, kar očitno kaže, da jih je pisalo zares dojemljivo srce. Če nam odkod narahlo zazveni spomin na kogarkoli, nič ne dé! Kdo pa ni rasel na tujih njivah? Med najbolj posrečene štejem »Trobenice« (str. 8) »Pomladno« (str. 10), »Sveti trije kraji« (23), »Polček gre v svate« (ki je polna komično tragične grotesknosti), čustveno razogibano »Žalost« (str. 32), itd. Posebno lepa, žareča od sinovske plemenitosti, je »Mati«, ki bi jo morale prebrati naše matere, da bi se veselile lepote in svetlosti lastnega obraza.

Janko Samec.

Potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da nas je včeraj za vedno zapustil naš dragi soprog, oče, stric i. t. d. gospod

Ivan Lutman
višji stražnik v p.

Pogreb predragega se vrši v torek, dne 25. dec. 1928 ob 15. (3.) uri iz mrlišnice javne bolnice na mestno pokopališče.

MARIBOR, dne 24. decembra 1928.

Antonija Lutman
soproga.

2486

Slavka in Berta
otroka.

Pôhrski nò še druge sòrte kauci

VUNPREGRUNTAU POHRSKI KAUC TIJEK KIJEK.

Lubi gospôud Večernik, kène mi zamirite, če za tôte prôznike drgôc na Vas mislim, nò Vam pošlem tóti mejh, u kiriga sn sklôčo grejh nò smejh.

Zôdnč sn šou k Vam, dè bi video, če so Voše jetre že zdrôve. Têsto tak dâro vejim, dè Vam na možgônah nêč ne mejnka. Ko sn s svojimi kavónimi coklami prkresau na parket, ko môto na jem bukve na predaj, sta me nahrulila têsta dvo gospôuda nòtr za pudlom, dè ne smejm hoditi z žreblami po parketi. Sn pa jima reko, dè nešni dejn tak cejli svejt po glavi hodi, glih tak kò máji žrepli po parketi. Zaj sta hobadvo gospôuda razvlekla svaje uste na smejh. Gospôdična frájla pr kasi so pa bli col druge maníre nò so rekli, kò bi le blo dosti tókíh Pôhrco, kò sn jas — Tijek! Tóti šment šikani se mi je tak prkupo, dè bi ga koj nò môlo pocartau, ko bi le vedeo, dè bi se kène zbôla majih hûdo bodečih rus.

Pred Vašimi vrótami sn mislo — kâk se pač klôpcu šika — leipo ponizno na stâu zdejvati: cekr, klafeto, rakavice nò palco, pa mi je ta okrogli gospôud reko, dè žiher vsekup nòtr k Vam nesem. Nò mi je leipo prjózno skozi vrôte pamôgau nò na Vas pokôzau, kò ste tak sedeli, dè ste meni hrbet kôzali. Jas bi Vas prau leipo prôso, če bi Vi svajo mizo nò svoj kôš tak zasikali, dè bom Vas drugokret koj hitro v ksiht zagledau, pa nej še cejle pôu ure okol za zidom lskau. Če mi tóto storite nò še hõna dvo gospôuda nò môlo k maniri sprôvitè, bom Vas še bol porajtau. Zavolo gospôdične frajle pr kasi pa Vas prosim, kène ajfrate z meno, sn že néka prestar, drgôci pa še col nêč nevejčn. Grsa na Pôhrje sn zvedeo, dè so Vas na tēga prvega avgusta večer dūzafôutrali, pa uenda jò nej zavolo ajfraja. Vam gratoliram, dè niste còlo hin grotali, kò se kaj tókiga nešni dejn sila lehko zgodi. Dè bi Vi svaje jetre vūnskurirali, če je še kè nò môlo gifti na jih obviselo, Vas prjózno povôbim grsa na pôhrsko lôft, na māsne žgônke, kēslo zèle nò na frišno vâdo. Narbolši vâda je pr tem Gladònem stòdenci. Na nòuč se bomo pa u máji bajti pr Stori mlòki kēka lušnega zmejnili. Mi Pohrci smo dari lûdi nò lušni kauci.

Nas je zaj še tri furme kauc. Na tóti kraj Krive lesnike nò Cojzarve bajte so ejkauci. Tâk-le provijo: »Vejte, kirí pauer jej rad grejs, tēsti mo še lejpi lejs«. Jas sn ejkauc, pa nimam nej lejsa nej grejsa.

Na hõni kraj Cojzarve bajte so ajkauci. Lâtr tak prpovejda: »Vâjste, tâ nâtr pr trâjh zgrâjblah môm grôubo grunta, nò čûbdno lájpo, pa za hudájca hõudo bôbo«. Pa pôje: »Je bôba pejóna, ne mōure več stat, jâj kâjkla dōu pôde, ne mōure pobrat. Je grôubo pejóna, dè pôde nò bârt, šnôm cōuklo pobère, jò brne u moj pârť«. Têda je mōja bôba za dvo hudájca.

Tam grta od Kurje vési naprej je ta tretji furm, tam so ljkau. Tēsti pa bol na krótko nò na ténko vūnta sprôvijo: »Šeto, šeto, a že vîjte, dè so pīnas lijpe pôže, vlijke gōše, dè je u štóli fíjr por oksn!«

Tēga prôvega furma kauc, kò so vun z ôučje vōune lódn dejlali, nò vun s ôudiva plótno tkóli, pa nešni dejn ni več na Pôhrji. Tē ste kauc so že dauno črvi pojôžnali. Bôug jim daj dâro!

Prôvi kauci so nēšni dejn na rauri, nòtr u tēh velkíh trgah nò mestah. So že hõdo telgentíh grótali, tak còlo, dè so že po englíš pobríti tódi spôud pod nòusom, nò si nē tók vísák piskr gr na glavo nateknejo, če kiriga kauc nòtr pokoplejo. Jēh je tódi tri furme pr jeziki, glih tak kò na Pôhrji. Na jēhovi fóni stóji zapísano: »Tri jeziki, tri verè, en hajžer«. Toti kauci ne dejlajo nej lódna nej

plótna, sâmo ôuce strižejo: črne, bejle nò šekaste, usè po žnuri do gâle kôuze. Narbol porajtau te črne ôuce, kò so narbol tazik nò dōjo narveč vōune. Pa črna vōuna se ne pusti bejlo prat, kârdâ se pa glih tak lejpo kò ta bejla. To šekasto vōuno prebirajo na bejlo nò na črno. Sâmo bidre ne strižejo, kò ti hûdiči sila puřajo.

Tóti kauci s trijimi jeziki so brôti u ti prvi kolēni, nò se od sòme brôtovske lubezni nò zavolo ôučje vōune fôrtñôfôrt za krôfe držijo. Kirí mô narveč možgóno, tēstemu koj hitro glavo dūzbíjejo, dè pômet pr usēh kaucah tak pr nē glih ostóne. Pa provijo, dè boj tak či keka hûdiga, če jop zgubi knof, kauc pa glavo. Glava že žiher dūpôde, pa las ne smej du z glave past brez bôže vôle. Za tótega deli pa bôug vâri, dè bi se kiremu kauci ne las skrivo, kò las koj hitro dūpôde.

Ko bi sam prejk krez gâro nò mlòko prkresau tēsti velikón Mûsa, kò môtri kôče u svajem sfci, bi pa usi nòši kauci kuprúknili nò tēstega Mûseja s svojim veltberimt nâgobrcem tak ritnili, dè bi na hõnem krôji gâre nò mlòke dūzlamatan. Usi kauci s trijimi jeziki, kò so brôti u ti prvi kolēni, bi marširali s pesmami zmôge nò bratovskega naudúšēja dōumo za pejč nò bi se dâma od sòme lubezni nò zavolo damôče ôučje vōune drgôč za krôfe prjeli. Nò tóti raus se vlejče za kausom glih tak kò terc sa podelom.

Ko mejsnc se za Rôuglo skriu, nò meglâ vun z Jezerca šla, kò gamspok pod Šumikom plu, na Miznem vrhi senca bla, tē so usi pôhrski kauci dūsedli nòtr za Mizni vrh nò gruntali, kódi bi svejt zraunóli nò tēstim kaucem s trijimi jeziki nò trijimi verami glave zglihali. Poklicali so tri pomagôče. Ko je petlin tó prvokret zapéo, se je prsvéjtla sekfra nò je rekla: »Ni vrejdno, dè bi kaucem glave sejkala, kò pa mô letošno zéle bol poštene glave kò hõni. Naj dejlata cejpec nò pa kij!« Ko je petlin to drugokret zapéo, se je postâvo cejpec pokanci: »Jas jih bom zbudíu, nò jim hrbet nò prste umíu«. Ko je petlin tó tretjokret zapéo, je kij zabríno: »Jas jim bom pômet u glavvo zabíu, pošteje u sfce usadiu, nò jēhove dūše u eno truplò zašíu«.

Usi pôhrski kauci so zajuckali nò zašrójali: »Žívio nōša przanesliva sekíra, žívio naš coglau cejpec, žívio naš lúckan kij! Žívio usi tēsti kauci, kò mojo poštene ráke nò so dâre vole na zemli!«

Desetkret snejg na Rôugli biu, vas stóukret meglâ senčala... je gamspok zaj že star nò siu, pa vas ni pômet srečala ob lejtici desejti, o j kauci vi presnejti!

Kauci, brôte u ti prvi kolēni s trijimi jeziki nò s trijimi verami, namozani s trijimi fôrbami nò z usējmi mōžami, le z dâro pač nobeno, bôram vas: zakój se bôug usóko lejto na nòuvo rodi? ... Dè zavôlo vošiga hûdiga pôzeleja po gnórji nò mōuči, zavolo voše hûdičeve trme nò vošiga bratovskega sovroštva usóko lejto enkrat na križi visí, — — — pod križom pa národ ječí nò sôuzí!

Radio ure

V Smolensku je obrtnik Zlotnikov izumil radio uro, ki regulira s pomočjo radio žarkov vse specijalno za radio urejanje pripravljene ure bodisi na ulicah, v stanovanjih in celo žepih meščanov. Na ta način kažejo vse radio ure točno isti čas. Zlotnikov je dal izum patentirati.

Izgubljen čas.

Prijateljski razgovor: »Micika postaja neznosna. Telefonično jo kličem, govoriva pol ure, na koncu mi pa pravi, da sem idiot...« »Ne razumem, čemu rabi za to ugotovitev — pol ure.«

Neprijeten doživljaj princa iz „tisoč in ene“ noči

ZAKLJUČEK SKRIVNOSTNE AFERE MR. A.

V škandalozni aferi, ki je vzbujalo svoječasno veliko pozornost v Angliji in daleč po svetu, se je odigralo sedaj zadnje dejanje. »Mistra A.« je nazvala angleška vlada junaka afere, ki je bil sam kašmírski prestolonaslednik — sin najbogatejšega indijskega maharadža.

Princ je za zabavo potoval po Evropi ter prispel končno tudi v London, kjer je pa nekaj neprijetnega doživel. V Parizu je že spoznal neko lepo Angležinjo ter se v njo zaljubil. Krasotica pa ni bila vredna ljubezni mladega indijskega princa. Stala je namreč v zvezi sleparske in izkoriščevalske družbe, ki je ločila bogate mladeniče.

V luksuznem hotelu, kjer se je princ nastanil s svojo prijateljico, se je nekega dne pojavil mož, ki je hotel po vsej sili govoriti s princem. Ni se dal odpraviti in princ ga je sprejel. Možakar se je predstavil princu kot — mož mlade Angležinje, govoril je o zapeljani ženi, oblateni časti ter grozil z velikim škandalom. Nazadnje je pa povedal, da bi se dalo vse prikriti z — 2 milijoni frankov.

Princ je naglo odpotoval iz Pariza v London, izsiljevalci pa niso zgubili njegove sledi. Tudi v Londonu so mu stavili svoje velike zahteve. Enkrat, dvakrat je plačal, potem se je upiral in ko so zahteve izsiljevalcev dosegle že o-

kroglo 40 milijonov v našem denarju, se je zatekel k policiji.

Prijava je šla svojo uradno pot in prišlo je do sodnijske razprave. Da ne bi bilo škandala, je vlada odredila, naj sodišče glavnega junaka afere ne imenuje s pravim imenom, temveč z »mistrum A.« Neki spretni reporter je razkril identiteto mr. A. in za princa so nastali težki časi. Ogroženo je bilo celo njegovo prestolonasledstvo. Izsiljevalci so bili obsojeni; najstrožje neki Hobbs, ki je igral moža lepe pustolovke.

Hobbs je sedaj svojo kazen odsedel in prvo, kar je storil, ko je prišel na prosto, je bilo to, da je tožil razne priče in liste, ki so se bavili z njim povodom procesa v aferi kašmirskega princa. Tožil je na obrekovanje, razžaljenje časti in za — odškodnino 5000 funtov. Na razpravi se je ugotovilo, da se je to in ono res prečno pisalo in govorilo o njem in da ima radi tega pravico do odškodnine. Seveda mu niso priznali 5000 funtov, temveč le nekaj grošev. To zadnje dejanje je pa imelo za indijskega veljaka zopet to neprijetnost, da se je njegova afera razpisala po listih, ko je že mislil, da se je srečno rešil vseh posledic zabavnega potovanja, ki mu bo za vedno ošalo v najslabšem spominu.

Prehrana sportnikov

Prehrana človeka ni niti pod normalnimi okoliščinami popolnoma enostavna zadeva, kaj šele v večini slučajev onih ljudi, ki si po šestdnevnem težkem delu bodisi telesnem ali duševnem, iščejo razvedrila v zimskem sportu, s katerim je turistika nerazdružljiva.

Smučar, ki hoče gojiti sport resno in z namenom, da doseže tudi uspeh, mora paziti, da prehrana odgovarja njegovim stremljenjem, ne pa da jim škoduje. V naslednjem bomo govorili o posebnostih ki jih zahteva intenzivno udejstvovanje v gorah. Prosti čas skuša meščan izkoristiti iz zdravstvenih razlogov čim popolneje. Toda pri tem običajno premalo upošteva dejstvo, da ima intenzivnejše sportno udejstvovanje občutne posledice predvsem radi slabe pozornosti, ki jo posveča hrani. Glavni princip, proti kateremu se največ greši, je vzdržnost v alkoholnih pijačah. Alkohol zmanjšuje vztrajnost in odpor proti vplivom večjih pa tudi najmanjših naporov. Telesu je torej treba zaščite pred vplivi alkohola.

Udejstvovanje meščanov v javnem življenju je po večini slučajev duševnih kvalitiet, dočim zahteva udejstvovanje v sportu predvsem vaje telesa. Duševni delavec čuti potrebo po mastni, težki hrani, polni beljakovin, ki ga usposablja za težak poklic. Ravno nasprotno pa je pri sportniku, ki mora uživati lahko hrano, lahko prebavljive ogljikove hidrate, ki jih v zadostni meri vsebujejo: sladkor, čokolada, sadje itd.

Razen tega je treba upoštevati tudi dejstvo, da potrebuje telo v času velikih naporov mnogo več kalorij, kot običajno. Pri resnem sportnem delu v plavalnih rabi telo 3000—4000 kalorij, dočim zahteva najtežji poklic je 2500 kalorij dnevno. Prehrana smučarjev in turistov sploh mora biti torej obilnejša. Paziti pa je treba, da ni želoled pri težavnih naporih telesa zlasti pri tekmovalnih preveč obremenjen. Nasprotno, paziti je treba, da zavžito hrano sportnik čim prej prebavi ali strokovno rečeno — spremeni v kemično kapacitetno napetost, ki je telesu potrebna za dosego uspeha.

Hrana, ki jo potrebuje smučar-turist, naj bo bogata na vitaminih. Razumljiva je torej, čemu je sadje najbolj priporočljivo. Sadje ne pogasi samo žejo, temveč vsebuje ogljikove hidrate in je bogato na vitaminih. Kdor nosi rad na težje ture slanino in mastno hrano, naj nosi še surovo maslo. Zelo priporočljivo pa je sveže mleko, ki vsebuje tudi vitamine dokler ni prekuhan.

Smučar, ki se resno peča s sportom, se v obilni meri poti, kar odvzema telesu precejšnjo množino soli. Sportnik izgubi

lahko pri težkih naporih do 4 litre potu, kar povzroča izsušenje tkiva, predvsem kože, mišic, jeter, ledvic itd. Istočasno zgublja pri soli ogljenčeve in fosforne kisline in soli sploh, dočim se ji dovajajo sladkor in razkrojene beljakovine. Teža zgubljenih soli lahko znaša 40—50 gramov, radi česar trpi v prvi vrsti prebava, ki trpi radi pomanjkanja soli pomanjkanje prebavnih želodčnih sokov. Naglo stopnjevan in trajnejši napor mišic producira omenjene kisline, ki povzročajo nekako zastrupljenje organizma. — Izguba vode pri potenju vzbuja veliko žejo. Opozarjamo, da je popolnoma napačno piti vodo z namenom, da si bomo ugasili žejo. Čim bolj pijemo, tem bolj se potimo in tem več soli odvajamo skozi ledvice. Voda pritegne nase poslednje rezerve soli v telesu. Nevarnejše od vode pa je lizanje snega, kajti sneg nima v nasprotju s potočnico prav nobenih soli.

Treba je torej telesu dovajati snovi, ki nadomestijo povodom naporov zgubljeni, a telesu neobhodno potrebni materiali; sicer izpostavljammo lastno telo veliki nevarnosti — popolni propasti. Vsakemu sportniku odsvetujemo takoj po prestanih naporih gasiti vročo žejo z vodo, limonado ali celo s pivom, pač pa priporočamo močno juho, ki vsebuje v obilni meri snovi potrebne iztrpanemu telesu. V ta namen zadostujejo, kadar ni pri roki prave juhe, tudi surrogati — kocke za prirejanje juhe. Zlasti smučarje opozarjamo ponovno, da je prvi lek za žejo in lakoto samo dobra juha, vse ostalo je sporednega pomena.

To je prava znamka za zimske cestne in štrpne čevlje

KARO, MARIBOR

Koroška cesta 19. 2339

Tragedija modernega vladarja

UPOR V AFGANISTANU. — »NAGLICA IMA Z VRAGOM POSIJA«.

Cesar Jožef II. je dobil v zgodovini in tudi v govorici poznih potomcev obilje žrtve napredka, še predno se je pozitivno doznalo, da ta vladar, ki je izvedel toliko naprednih reform, ni srečno živel, se je že govorilo o njegovem — mučeništvu in o njegovem trpljenju radi splošnega napredka. To govorenje je izviralo iz ljudskega instinkta, ki se redkokdaj vara. Vse, kar je povedal instinkt, je pozneje potrdilo zgodovinsko dejstvo.

Jožefovo usodo deli sedaj v veliko večji meri vladar Afganistana, kralj Aman Ulah. To je moderno nagli in rigorozni cesar Jožef. Zapadne kulture, katere se je sam navzel, ne prenašajo njegovi podaniki. To pa nitično rečeno Afganistanci ne prenašajo tempa, v katerem vladar reformira deželo in neno javno življenje. Lahko bi se tudi reklo, da duševno življenje ne prenaša vsega tega, kar vladarski reformator zahteva v pogledu javnega življenja.

Prej nekaj mesci so se evropska vladarstva divila eksotični Aman Ulahovi vladarski osebnosti. Nekaj čudnega in tudi značilnega je v tem: kralj Aman Ulah se je navzel zapadne kulture — kakor pravijo — v popolni meri od lorda in skega dandy-ja in pariškega kavalirja ga bodo k večjemu razlikovale male zunanje posebnosti njegovega azijskega plemena, kljub temu pa predstavlja za zapadni svet nekaj eksotičnega. Zakaj? Bistvo vseh razlogov je to, da se zdi zapadnemu svetu čudna njegova prevelika vnema za zapadno kulturo in da je zapadni svet že od začetka slutil v tej vnemi neko tragedijo ali vsaj neki konflikt.

Kar se tiče naglice, je Aman Ulah pri

svojih reformah prekosil vse rusko-sovjetske komisarije, Kemal paš in tudi vse stare reformatorje. Popolnoma nove življenske oblike je uvajal v svoji deželi, ki ima skoraj dve tretjini nomadnega prebivalstva. Velik del Afganistana je gorat in prebivalstvo je vsled pomanjkanja stikov s sosedi še bolj zaveževano v svoje življenske navade. Med gorskimi pokrajinami in par mesti v Afganistanu ni nobene duševne zveze. Ta mesta, ki so naglo nastala ter se takoj uravnala po tujem vzoru, so kakor baze sredi tuje puščave. Vsled tega je neizogibno da izvaja nasilje ali mesto naddeželo, ali pa dežela nad mescom.

Sedanjí afganistanski slučaj si je izbral drugo solucijo. Gorska severna plemena so se uprla. Ta upor nima posebnih parol in zahtev. To je nekaka čustvena revolta. Uporniki bi znali k večjemu povedati: To vse skupaj nam ni prav, tega ne prenašamo in zato se pustamo. Stari turški pregovor pravi, da ima »naglica posla z vragom«. Vrag so sedaj afganistanski hribovski narodi in naglo-moderni kralj, ki baje nairesnejše ogrožen v svoji prestolici Kafu'u. Natančno se bo zvedelo o tej epizodi šele pozneje, ko bodo »vražji posli« končani.

In končno še nekaj: Reforme so uspešne le tedaj, če so zvezane s kakim večjim ljudskim pokretom, ki seva v duševno življenje množic. Taki pokreti lahko še tako naglo pojavijo izvedejo in udejstvijo, gotovo je, da to da so se dolgo pripravljali. Tako n. pr. ruska revolucija in republikanski turški pokret. V Afganistanu pa vsega tega ni in to je glavni vzrok tragedije modernega vladarja.

Teple Thurston:

Sovražnikova

DRUGI DEL.

»Kileag« je mirno nadaljeval, »je zdaj postaja pred Youghalom. To je moja županja. Prijatelj je prevzel mesto me ne drugo mašo, da sem še lahko prišel na vlak. Od broda sem sem prišel pa pešker sem hotel videti Vašega moža. Pa je šel ven, kakor sem slišal.«

»V Ardmore je še pa se vrne do be da. Na vsak način ga morate počakati. Ali nočete sesti?«

Hotela je ostati gospodarica situacije imela je pa občutek, da ni v svoji hiši. Tudi on ji je dal to občutiti. Nalašč je ni ničesar vprašal. Njegov glas je izdajal, da jo hoče bojkotirati, kakor Troyeva žena. Pogum, ki si ga je bila priključila, jo je zapustil. Strah pred nezaupanjem še ni bil pregleden.

Rada bi ga vprašala po Maddenu, a se je obotavljala. Skoraj strah jo je bilo izgovoriti to ime v njegovi navzočnosti. In vendar jo je to ime napotilo na Irsko. Med vožnjo jo je ustavljala angleška policija ter ponovno pregledovala potne liste, v irskem taboru pa mora biti Maddenovno ime njen potni list. Črno na belem ni imela, edina njena legitimacija je bila ta, da je eden od častnikov uporniške vojske njej izkazal svoje zaupanje.

Nekaj časa se je pretolklo s praznim govorjenjem o Londonu. Iz tega razgovora se je videlo, da se oče Hanrahan izogiblje vsakega pomenka o irski ustaji. Končno je zopet prišla do svojega poguma.

»Ali ste v zadnjem času kaj slišali o kapetanu Maddenu?« je vprašala.

Če bi se zganila ena sama mišica ali guba njegovega obraza, bi bila to opazila. Zelo natančno in pozorno ga je motrila. Tudi njegove oči pod košatimi obrvmi ji niso mogle uiti. Njegov obraz ni kazal niti sledu kaknega presenečenja. Smehljaj je šel sicer preko njegovih ust, a skoraj nevidno kakor za oblaki. Ta sled smehljaja je bila uganka, ki se ni dala rešiti, pomenila je pa lahko vse.

»Kapetan Madden je v irsko-republikanski armadi,« je dejal, »Od mož, zasledovanih od Angležev, vidimo le malo ali pa nič. — Kaj? Če bi se pokazal v Killeaghu, v Youghalu ali kjer koli — kaj mislite — kako bi mu, ki angleški policisti in vojski kakor blisk za petami!«

»Videla sem ga pa v Londonu. To vendar veste? Pred komaj štirinajstimi dnevi.«

»O da, slišal sem o tem. Pravili so mi, da je bil pri Vašem možu pri večerji.«

»Celo večkrat smo ga videli.«

»Kaj mi ne poveste? Saj je bil samo par dni tam. Pravili so mi, da s potnim listom, katerega so mu dali Angleži na dublinskem gradu. Ali — moj Bog, kaj naj bi bilo iz tega! Lahko se je pričakovalo, da ga bodo skušali samo prevariti. Vse velike živine je tam videl, nekaj so mu pravile, mislile so si pa svoje. Kaj naj pride iz tega za rašo ubogo deželo? Še rajši bodo oni tam nadaljevali, kar so začeli s svojimi angleškimi bajoneti in s svojo tujo vlado v Dublinu.«

Ali res ni ničesar videl? Na to vprašanje ni bilo mogoče odgovoriti. Kakor ga je poznala, je bilo prav lahko mogoče, da ji je eno govoril, drugo si pa mislil. Iz vsake njegove besede je čutila, da ni odkritosrčen, ni pa vedela — v kol'ko. Napravila je nov poskus, da bi mu prišla bližje.

»Ali — saj je vendar že skoraj štirinajst dni zopet na Irskem,« je rekla z nalašč pretiranim začudenjem. »Ali ga

res niste videli in ničesar o njem slišali?«

Občutila je, kako jo je njegovo oko hladno motrilo. Bilo je, kakor da ustavlja ta njegov pogled vse njene napore in naskoke. Njeno vprašanje je zahtevalo takojšnji odgovor. On je to ignoriral ter molčal. Končno je le odprl usta in ko je začel govoriti, je komaj svojim ušesom verjel.

»Vaš mož,« je začel, »je eden od mojih starih šolskih prijateljev. Ko sem odšel iz Maynootha, smo vedno tičali skupaj. To je bilo, predno so se njegovi ljudje preselili v Španijo, kjer so — kolikor se mi zdi — našli neko vrsto zlate rude...«

Z roko je zamahnila, da bi ga prekinila ter ponovila svoje vprašanje. Tega ni opazil in je brez prestanka nadaljeval:

»Ne morem trditi, da sva imela dosti prilike za obnovo tega prijateljstva. Ali to, kar je bilo poprej, mi da vendarle pravico povedati Vam to, kar Vam bom sedaj povedal.«

Sama se ej čudila, da ni bilo nobene samostojnosti v njenem glasu, ko je vprašala, kaj je to.

»Roke proč od Irsk!« je dejal. »Pustite roke proč! Tu pri nas ni mesta za ženske. Najmanj pa za take kakoršni ste Vi in kakoršne se v Londonu zavija v tančice.«

Njegov način govorjenja je bil tako brez vsake vljudnosti, da jo je izzival k ostremu odgovoru. Pri vsem, kar je pravil o prijateljstvu do Stephena, ni bilo v tem, kar je nazadnje povedal, niti sledu kake dobrohotnosti. Nasprotno — občutila je zlobo in mržnjo.

Bolj razvneto, kot je nameravla, je odvrnila:

»Ali ni na Irskem nobene ženske zveze, ki bi služila irski stvari? Ali ni bilo grofice Marckiewicz, ki je 1916 pri velikonočnem uporu v Dublinu vodila vaše ljudi ter se z njimi borila? Zakaj se ne bi smela jaz zavzemati za irsko stvar? Madden mi je pripovedoval o uporu, ko je bil v Londonu. In on je prijatelj — prijatelj mojega moža, kakor daleč se pač da to misliti.«

»Kako daleč se pa da misliti?«

Vprašala ga je, kaj misli s tem vprašanjem in trdno ga je pri tem pogledala v oči.

»Mislim najprej, da si po starosti nista podobna,« je odvrnil. »Stephen je Maddena enkrat ali dvakrat srečal v Carlu. Madden je bil tedaj še deček. Ne da se reči, da bi bila prijatelj. Samo iz starega prijateljstva do Vašega moža Vam rečem, da bi bilo bolje, če Vas ne bi bilo tu.«

»Ste radi tega prišli sem?«

»Stephen Vas ne bo poslušal.«

»Kaj zakaj ne?«

»Hišo sva najela za vse poletje. Prišla na oddih.« »Čuden oddih,« je menil. »Mogoče čuden. To pa ni vzrok, da ga ne bi veselil. Več let že ni bil na Irskem.«

»Ali je bil on, ki je hotel priti sem?«

»Ne, ne.«

»Tako tako. Lahko pa se zgodi, da bo on tisti, ki bo hotel oditi od tod.«

»In Vi imate namen, ga k temu prepovoriti?«

»Da, ta namen imam.«

Vstala je in odšla proti vratom.

»Bojim se,« je dejala ljubeznivo, »da Vas bo Stephen razočaral, ko bo v tem pogledu prepustil odločitev meni. Ostanih ne prosim. Vsak trenutek bo prišel domov. Dolgo ne bo več trajalo.«

Prispevajate za spomenik Kralju Petru v Mariboru

Poleti nad oceanom

Razen majorja Kubale in Idzičevskega, ki se bosta spomladi dvignila v Franciji za direktni polet v Ameriko, pripravljata tudi podoben poizkus kapetan Adam Kovalski in pilot Klisz. Ameriški Poljaki so jima kupili velik aparat, sistema »Caproni« s štirimi motorji po 300 HP, torej 1200 HP. Maksimalna brzina aparata je 220 km na uro, v zraku pa lahko vztrajata 58 ur, dočim za normalen polet preko Atlantika rabita le 33 — 40 ur. Prvotno sta nameravala startati na aerodromu v Lizboni, kasneje pa sta se odločila za Balldonell na severu Irske, kjer so startali tudi nemški piloti, ki so prvi in edini doslej preleteli Atlantski ocean iz Evrope v Ameriko. Aparat je hidroplan, da bi se v sili lahko spustil tudi na morsko površino. Pilota nameravata polet izrabit tudi za dosego dolžinskega rekorda in bosta, ako se jima posreči preleteti ocean, nadaljevala polet nad ameriškim kontinentom, dokler jima ne bodo pošle zaloge bencina in drugih surovin.

Prvi avtomobil

V splošnem se domneva, da je avtomobil iznajdba novega veka, toda zgodovinarji so iztaknili v neki kitajski knjižnici star rokopis, v katerem je opisano motorno vozilo, ki ga je pred 950 leti izumil kitajski učenjak Lu-Tao-Lun. Stari zgodovinski spisi dokazujejo, da je celo Mark Avrelij imel nekako motorno vozilo s časomerilcem in števcem. Števec je bil tako prirejen, da je za vsakih

tisoč obratov enega izmed koles padel majhen kamenček v posebno posodo. Ko je bilo potovanje prekinjeno, so enostavno prešteli kamenčke in ugotovili dolžino proge, oz. oddaljenost med posameznimi kraji. Vse te iznajdbe pa so bile tako primitivne, da lahko trdimo, da je avtomobil samo izum sodobnosti.

Trgovina z dekleti

V Bruslju je policija aretirala Španca Lambrisa in Francoza Coulomba, katerima je dokazana krivda, da sta se bavila z zvodništvom in s trgovino z dekleti. Oba sta dolga leta nastopala v Nemčiji in Franciji kot grofa in varala neizkušena dekleta revnejših slojev. Prodajala sta jih v Afriko in Ameriko. Coulomb se je celo štirikrat »poročil« in žene nato prodal v Chicago nekemu prekupčevalcu deklet. Oba zvodnika priznavata krivdo in se opravičujeta, da ju je zapeljala lahkovernost deklet in bogat zaslužek, ki jima ga je trgovina z dekleti donajala.

Začetek prepira.

Sodnik: Ali ste bili navzoči pri začetku prepira teh zakoncev?

Priča: Pri začetku? Da, da, pred šestimi leti pri njuni poroki.

Razlika.

»Ali poznate razliko med ... in tatom?«

»Ne.«

»Če Vas obišče tat, veste, da Vam nekaj manjka, če zdravnik, pa ni vedno tako.«

Samo Din 26—28 plačate

za podplatanje ženskih čevljev in Din 26—28 za podplatanje moških čevljev. Tudi vse čevlje z gumijastimi podplati in snežne čevlje sprejema v popravilo po najnižjih cenah »Brzopodplata«, Tattenbachova ulica 14. 2232

V gostilni »Mesto Trst«.

Tržaška cesta 8 (nasproti bolnice) se točijo pristna štajerska vina. Tonla in mrzla jedila vsak čas na razpolago. Za obilen obisk se priporočata A. M. Beranič. 2337

Kupim staro zlato

srebrni denar, umetno zobovje po najvišjih cenah. — Ilgerjev sin, urar in juvelir, Maribor, Gosposka ulica 15. X

Gospodična ali vdova,

vajena občevarja z občinstvom samostojna, dobrega značaja, išče se od velepodjetja za javno priporočanje in kuhanje (okusne preizkušnje), po trgovinah itd. po vsej kraljevini SHS. Pogoji: znanje slovenskega, hrvaškega in nemškega jezika. Ponudbe z opisom dosedanjega službovanja, zahtevo plač in priloženo sliko pod »L. K. F. 1923« na upravo lista. 2434

Vesele božične praznike

željiva vsem najim cenjenim gostom ter jih za Štefanovo vabiva na pojedino purmanov. — Anton in Alojz Lipovšek. 2484

Električne inštalacije

popravila, svetilke, likalnike, motorje, aparate, elektro blago po konkurenčni ceni pri Ilč & Tichy, Maribor, Slovenska ulica 16. XX.

Popravilo snežnih čevljev in galoš

z najnovejšimi »Rudol« preparatmi po nizki ceni sprejema Rudolf Monjac, Jurčičeva 9. 2367

Najlepše Božično darilo

je: obleka, perilo itd., katero dobite najceneje pri trdkri J. Trpin, Maribor, Glavni trg 17. XX

Sobo in črkoslikanje

izvršuje po ceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ul. 2. 2281

Prillično stanovanje,

obstoječe iz 1—2 velikih sob in kuhinje išče s 1. januarjem krojač. Ponudbe na upravo lista pod »Krojač«. 2482

Snežne čevlje, galoše, avtopneumatiko

vulkanizira po novem amerik. načinu po nizki ceni F. Dolenc, vulkanizacija, Aleksandrova cesta 35, dvorišče. 2474

Otroški vozček

ceneno na prodaj. Vprašati: Cvetlična ulica 23, 3. ndstr., Mučič. 2468

Gugalni konj

močan, ličen ceneno na prodaj Vprašati: Mlinska ulica 30, v pisarni. 2461

Radivoj Rehár:

Komtesa Lukrecija Rudianu

(Svetovečerska zgodba iz Albe Julije.)

Bilo je pred dolgimi, dolgimi leti, v dneh grozote, ko so bile naše duše bolne in je ves svet ječal pod bremenom strašne more. Po čudoviti poti svoje usode sem prišel v daljno transilvansko Albo Julio, med tuje, nezna ne ljudi in običaje. Tiho, vdano sem nosil svojega križa breme in nisem tožil, ker spomin na poprejšnje svobodno življenje se mi je zdel le še kot neresničen, samo namišljen sen. Ko pa je prišel sveti večer, me je zgrabila nema bolečina, da bi zavpil kot v past zajeta divja zver.

Sedel sem v svoji samotni sobici in vse krog mene je ječalo od zapuščenosti. Ječale so stolice, miza, postelja, ura na steni in ječala je še moja mala železna peč, da sem bežal iz kota v kot. Ko bi imel vsaj eno, eno samo živo dušo, ki bi mi pregnala, udarila to samoto!

In glej! Nenadoma, nepričakovano so se odprla vrata in med dvermi je stala moja mlada, neznana sosedka. Smehljaje, kakor angelj odrešitelj mi je stopila nasproti, pozdravila me.

»Buna sara, domine!« je dejala. Prišla sem vas vabiti k božičnemu drevescu. Tako sami ste — in tudi jaz sem sama.«

In šel sem. V njeni sobici, skromni kakor moja, je stalo na rdeče pregrnjeni mizi z zlatimi nitkami in pisanimi svečami okrašeno božično drevesce, pod njim pa je ležal z rdečo pentljo prevezan zavoj.

»Kdo ga je položil tja? Komu je namenjen?« sem pomislil, a še predno sem se zavedel, je že ležal v mojih rokah.

»Vidite,« je dejala moja neznana sosedka, ko mi ga je izročila, »da sem mislila na vas. Vedela sem, da ste preveč nerodni, da bi si sami preskrbeli božično drevesce in darove. Moški ste sploh nerodni, strašno nerodni, kadar ste sami. Že vse te dni sem mislila, kako bi vas presenetila, kako bi vas povabila k skupnemu praznovanju nocojšnjega večera, kajti bala sem se ga kakor otrok strahu.«

»Kako naj vam poplačam to ljubeznivost, domnisoare?« sem vzkliknil. Bilo mi je nerodno, neznanosko nerodno pri srcu.

»S tem, da ostanete pri meni,« je dejala ljubeznivo. »Toda ne razumite me krivo. Sprejemam vas kot samotarka samotarja, s čisto, iskreno prijateljsko mislijo: nič več! Obljubite mi, da boste spoštovali mojo samoto!«

»Sram bi me bilo pred samim seboj, če bi jo skušal zlorabiti,« sem dejal. »Hvala vam, domnisoare!«

Ponudila mi je mesto na starinski otomani, natočila mi čašo likerja, sedla mi nasproti in se zastrmela vame, kakor da bi hotela prodreti do poslednjega, najbolj skritega kotička moje duše. Potem se je nasmehnila in dejala s tihim, toplim glasom:

»Kaj ste mislili sedaj?«

»In kaj ste mislili vi, domnisoare?« sem ponovil vprašanje.

»Isto kot vi,« je odvrnila. »Hočete, da vam povem?«

»Prosim!« sem dejal.

»Premišljevali ste, kaj sem, kaj delam in zakaj sem si baš vas izbrala, da mi drugujete na ta večer. Mar niste mislili tega?«

»Sem,« sem pritrdil.

»Vidite,« je dejala. »Tudi jaz sem vas tehtala, ker taki smo pač ljudje. Raje dvomimo, kakor pa verujemo. Prišli ste iz sveta, iz daljnih tujih krajev. Kod, kako, zakaj vas je vodila pot baš sem in ne drugam? Zakaj vas je privedla ravno v Albo Julio, ravno k meni, da praznujete skupaj ta samotni sveti večer? Kaj leži za vami, na poti, ki ste jo prehodili? Kaj leži za mano?«

»Življenje leži,« sem dejal, »neskončna množica trenutkov hrepence, želja, sanj, zdvajanj, radosti, uspehov in razočaranj.«

»Da, neskončna množica trenut-

kov,« je pritrdila. »Neskončna množica trenutkov, ki so roman našega življenja. Stopili smo na pot in smo šli. Bog védi zakaj, Bog védi čemu, smo šli ravno v tisto smer, ki je vodila do prepadov, kamor ne sije solnce izpolnitve naših naivnih mladostnih sanj? Hočete, da vam povem zgodbo svojega življenja, usodo, ki me je privedla sem?«

»Prosim!« sem dejal.

»Ne,« je odvrnila po kratkem premišljevanju, »bolje bo, da je ne izveste. Vsak človek ima pokopališče, kamor pokopava svoje skrivnosti, ključ do tistih vrat pa čuva z vso ljubosumnostjo in sebično strastjo. Še Bogu samemu ne bi ga rad izročil, ko bi ga poprosil zanj.«

»In vendar so trenutki,« sem dejal, »ko nam postanejo naši tajni mrlički težko breme, ki ga moramo odložiti in pokazati komurkoli, pa četudi ga potem opljuje in v blato potepta.«

»Da,« je vzkliknila, »težko je v tistih minutah brezmejnne peze; svetlo je in temno, sladko in boleče, da bi zavriskali in zajokali obenem.«

Napolnila mi je izpraznjeno čašo, prišla me za roko in se mi znova zastrmela v oči. Potem je dejala skoraj obupno proseče:

»Ne razočarajte me!«

»Zakaj naj bi vas razočaral?« sem se začudil.

»Ne vem,« je dejala; toda zdi se mi, da niste iz množice tistih, ki rijejo po blatu, da bi umazali druge. Spoštujem vas, čeravno vas ne poznam, ker tajna sila je v vaših očeh, ki sili sama do izpovedi, do razgaljenja najtistih skrivnosti. Bodite mi spovednik!«

»Domnisoare!« sem vzkliknil; in v mojem glasu je bila jedka bolelost.

»Ne,« je dejala komaj slišno, »ne recite mi gospodična. Gospa sem, čeravno v Albi Julii nihče tega ne vé; kakor tudi nihče ne vé, da se pretaka po mojih žilah grofovska kri. Ste že kdaj slišali ime grofa Rudianuja? Njegova hči sem: komtesa Lukrecija Rudianu...«

»Komtesa Lukrecija Rudianu!« sem vzkliknil in onemel.

»Da,« je dejala s komaj slišnim, bolesti polnim glasom, »komtesa Rudianu sem bila. Sedaj nisem več. Samo Lukrecija Tetraescu sem; izločena, zavrnjena in izdana žena človeka, ki mi je ukradel mladost, srce, ime in čast. O moji tragediji so pisali vsi časopisi: vsa Evropa se je na vitez zgrajala, v resnici pa naslajala nad mojo bolečino in sramoto. Morda ste čitali tudi vi tisto žalostno storijo mojega življenja; morda ste me tudi vi sodili in obsodili...«

»Čital sem,« sem dejal, »toda ne spominjam se več, kako je bilo.«

»Naša rodovina je že za časa svojega begunskega življenja v Franciji,« je pričela komtesa svojo povest, »sprejela katoličanstvo. Od tedaj so se vzgajali vsi potomci grofov Rudianujev v francoskih plemiških internatih. Tudi mene so kot dvanajstletno dekletce poslali v Pariz. Ko sem se vrnila, sem bila naivna goska, toda polna zanešenjaških sanj o človekoljubju. V moji mladi romantični duši so se porajali grandiozni načrti. Žrtvovati sem se hotela za zmago trepetih in ponižanih. Preobraziti sem hotela svet. Hodila sem med siromake in vagabunde, nosila jim hrane in darov, razdelila med nje vse, kar sem imela. Tako sem se seznanila tudi z njim, ki je postal moja strašna, tragična usoda. Približal se mi je kot revolucionar, kot gigant, ki hoče porušiti svet, da bi ustvaril na ruševinah novo, lepšo in pravičnejšo stavbo, o kateri sem tudi sama tako vroče sanjala. Govoril je, dvigal me do fantastičnih predstav — in jaz sem mu verjela. Tako mi je postal idol, začarani princ iz pravljice, vse, kar koli hočete. Razpolagal je z menoj po mili volji: bila sem njegova poslušna

in brezmočna lutka. Sveto sem bila preverjena, da je najpopolnejši, najplemenitejši človek na svetu.

Ko je zaslužil mojo dušo, si je z lahkoto osvojil tudi moje revno telo. Začutila sem, da se mi budi pod srcem klica novega življenja, plodú moje tajne, lahkovrne ljubezni — in treba se je bilo odločiti. Joan je predlagal, da pobegnem, se v tujini poročim in pričnem z izvedbo najinih fantastičnih, svet preobrazujočih načrtov. Toda za to je bil potreben denar, katerega midva nisva imela. Kaj naj storiva? Da bi stopila pred moje starše in jim povedala svoje želje in namene, na to nisva niti mogla niti smela misliti, kajti Tetraescu je bil navaden plebejec, jaz aristokratka, hči mogočnega bojarja. Bili so dnevi, ko sem obupovala do onemoglosti. Nekega dne pa je stopil Joan predme in mi je dejal:

»Pojdi in opleni rodbinsko zakladnico!«

Zgrozila sem se. Vse v meni se je uprla, toda Tetraescu je znal govoriti.

»Ne bova postala tatova zaradi sebičnosti,« je dejal. »Z izkupičkom bova započela najino plemenito akcijo, ki naju bo očistila sleherne krivde, slehernega greha. One dragocenosti, ki leže mrtvo v zakladnici tvoje rodbine, so bile iztisnjene iz krvi in znorja krivično zaslužjenih in do smrti mučenih podložnikov. Roparski plen so, zato so lastnina bednih in brezpravnih: njim jih morava vrniti, uporabiti jih za njihovo osvobodjenje. In to ne bo tatvina, ne bo greh!«

Premišljevala sem. Tisočkrat sem se sprijaznila s to mislijo, tisočkrat sem jo obsodila, uprla se ji. Zaman! Podlegla sem. Sredi noči sem izmaknila ključ, odprla zakladnico, jo oplnila in pobegnila s Tetraescum v Nico, kjer sva se tajno poročila in preživela nekaj nepopisnih tajne groze in svetlih upov polnih dni. Tisti dnevi pa so bili kratki. Policija, ki naju je iskala po vsem svetu, naju je kmalu izsledila in spoznala v Tetraescu, v mojem zakonskem možu, očetu mojega bodočega otroka in idolu mojih mladostnih sanj — grozotnega mednarodnega pustolovca, sleparja in roparja.

Vrgli so ga v temnico, sodili in obsodili pod gilotino. Mene niso kaznovali, čeprav sem si od srca želela pod krvnikovo sekuro. Pripravili so mi drugo kazen, strašnejšo od one pod rokami rablja. Vrgli so me v svet, izobčili, izgnali, prekleli. Dete pa, ki mi je bilo v tistih dneh edina uteha in poslednja vez z življenjem, mi je na obupnem begu križem sveta umrlo. Tako sem se trudna in izmučena do smrti zatekla naposled v samotno, tiho in nepoznano Albo Julio...«

Na zlatimi nitkami okrašenem božičnem drevescu so ugašale prve svečke; v peči je prasketal ogenj; na steni je tiktakala starinska ura, moja sosedka pa si je zakrila obraz in zahtela...

»Komtesa,« sem dejal, globoko prevzet od žalostne zgodbe njenega življenja, »ne plakajte, ker usojeno je bilo tako. Tam nekje daleč izven nas je strašna tajinstvena sila, ki vodi sleherni naš korak. Zaman je vsak odpor!«

Dvignila je glavo, zastrmela se vame z objokanimi očmi in dejala kakor grešnik, ki išče pred svojim spovednikom odpuščanja:

»To je moj greh. Sodite me! Obsodite!«

»Ne,« sem dejal, »to ni greh, le usoda je, ki snuje izven nas.«

Pogledala me je z globoko, vdano hvaležnostjo.

»Vi me ne obsojate?«

»Ne, ne obsojam vas,« sem dejal, »ker človek sem, in vse, kar je človeškega, vse mi je razumljivo. Razumeti pa se pravi odpustiti.«

»Vi!« je vzkliknila, vstala, stopila k meni in me poljubila na čelo. Potem je sedla k meni in naslonila svojo lepo kodrasto glavo na moja prsa.

»Kako ste dobri; kako ste plemeniti!«

»Nisem dober ne plemenit,« sem dejal; »samo človek sem, grešen kakor vsako drugi.«

Stisnil sem jo k sebi, kakor oče bolnega otroka in jo tiho božal po mehkih črnih lasih.

»Ah!« je vzkliknila po dolgem, dolgem molku. »pet let je že minulo od tiste tragedije. Pet let je že preteklo odkar nisem našla človeka, ki bi mi mogla govoriti tako odkrito, tako iskreno kakor vam. Bala sem se tega večera, trepetala sem pred njim; sedaj sem ga vesela. Hvala, vam! Iskrena hvala!«

»Nisem je zaslužil, komtesa,« sem dejal, »ker jaz sam sem vaš dolžnik. Tudi jaz sem se bal te svete noči v daljni in mrzli tujini. Vi pa ste prišli in ste me kakor odrešilni angel dvignili v sen, ki mi bo ostal nepozaben vse življenje.«

»Ah,« je vzkliknila, »vse naše življenje je le sen o neizpolnjenem, vera in nada v rojstvo odrešitve, ki vodi iz tihega betlehemskega večera na Golgoto jeruzalemsko.«

Zunaj je nad Albo Julio ležala ledena zimska noč, midva pa sva sanjala o trpljenju in vstajenju ranjenih duš. Lep, kakor očičujoča bolečina sladak, je bil tisti najin sveti večer...

Minulo je deset dolgih let od tistih mojih transilvanskih dni in od tistega tihega svetega večera v zasneženi Albi Julii. V misli zatopljen sem se sprehajal po bregu Paličkega jezera, ko me je nenadoma presunil pogled skrivnostne blede mure. Vztrepetal sem in ostrmel: bila je ona — komtesa Lukrecija Rudianu, družica mojega tihega svetega večera v beli Albi Julii...

Usodno usmiljenje

V malem mestecu angleške grofije Kent je živel 70letni starček Crawford, ki se je bavil s preprodajo zelenjadi, ki jo je nad petdeset let slehernega dne v vozičku dovažal na trg. Voziček je vozil vedno sam. Ko pa so mu pričele pešati moči, si je nabavil oslička, ki mu je pomagal pri napornem delu. V istem kraju pa so stare ženice imele društvo za zaščito živali in zgodilo se je, da so se odbornice zavzele za »ubogo« žival in se pritožile zoper »trdosrčnega« starčka, ki je na tako nečuten način mučil oslička. Zaščitnice živali so protestirale pri policiji, češ da osel vsak dan vleče zelenjavo na trg, ne da bi mu stari Crawford pomagal, čeprav se je v tolikih letih utrdil in navadil. Ker policija ni smatrala pritožbo za resno in ni intervenirala, so dobrosrčne dame same in scenirale napade na starčka. Nahujskale so poredno mladino, ki je branjeveča kamenjala. Crawfordu ni preostalo drugega, kakor da osla nekomu daruje in zopet sam poriva težak voziček. Uspehi dobrotvorne organizacije je bil popoln, samo da veselje usmiljenih src ni trajalo dolgo. Že naslednjega dne se je starček zrušil radi napora sredi ulice in obležal na mestu mrtve.

Večni ogenj

gori na Aljaski pri mestecu Normanu, ki leži ob reki Mackenzie, blizu severnega polarnega povratnika. Odkar prebivalstvo pomni, gorijo ogromni skladi premoga. Velika nahajališča premoga je v teh krajih našel raziskovalec Alexander Mackenzie leta 1788. in ugotovil, da gorijo. Toda v Normanu ni niti gasilcev niti priprav, s katerimi bi se lahko pogasilo ogenj, ki že stoletja uničuje dragocena podzemeljska bogastva. Velik o-koliš premogovnika se je udrl, praznilo pa je izpolnila voda, radi česar so nastala velika jezera, nad katerih gladino štrle proti nebo vršaci iglatih velikih nov, ki pričajo, da so nekaj krasili predel velikanski gozdovi. Prebivalci mesteca Normanu pripovedujejo, da je požar nastal že mnogo poprej, predno je belokozec stopil na Aljasko. Ogenj je zanetil neki domačin, ki je imel poleg ogromnih skladov premoga svoje taborišče. Od takrat baje gori ogenj neprestano in požira milijardne vrednosti. Ugibanja, kdaj bo ogenj ugasnil, so brezpomembna, ker nihče ne vé, koliki so skladi premoga, ki morajo še doгорeti.

Kralj. dvorni dobavitelj

PETAR J. MIOVIĆ

Prvo Jugosl. specialno podjetje za kmetijstvo

Maribor, Kopitarjeva 6

2481

prilporoča svoje orig. Holder-ove motorne, vozeče in samodelne
nahitne škroplilnice za sadje in hmelj. Več sto komadov v porabi

Zahvala.

Podpisani se zahvaljujem tem potom društvu

„Ljudska samopomoč“

za takoj izplačano podporo po smrti pokojne
gospo Angele Golar najiskrenejše in pripo-
ročam to človekoljubno društvo vsakomur
v takojšnji pristop.

Maribor, den 22. decembra 1928.

2485

Cvetko Golar.**Zahvala.**

Tem potom izražamo zahvalo vsem, ki so spre-
mili našo ljubljeno

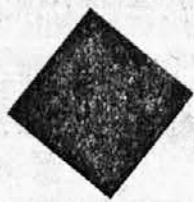
Ivica

na njeni zadnji poti, ter darovali krasne vence in
šopke. Posebna zahvala pa bodi izrečena g. Reharju,
ravnatelju „Sane“, ki nam je pomagal v vseh ozirih.

2469

Zalujoča rodbina Partljič.

*Crêpe de chine,
Crêpe de satin,
foularde*

*dobite v veliki izbiri in
najcenejše pri tvrdki*

IVAN TRPIN, MARIBOR
GLAVNI TRG 17

2471

Novo - otvorjeno!**Stolna ulica 6****Parfumerija**

Vsakovrstni parfumi, mila, toaletni
predmeti in sredstva za pranje

Vedno sortirana zaloga**Primerna darila****Stolna ulica 6****„Pri sladkorčku“**

Kandite, bomboiere, čokolade in
keksi. — Največja in najcenejša
izbira vedno svežega blaga

**Praktična božična in
novoletna darila**

Novo - otvorjeno!

2283

Porabite priliko za nakup

zimskega blaga

po nizkih cenah!

Takoj po božičnih praznikih začnemo z in-
venturno prodajo vsakovrstnega zimskega
blaga po

lastnih cenah**Konfekcija za gospode in dečke**

Plašči za gospode

Plašči za dečke

Konfekcija za dame in dekleta

Plašči za dame

Plašči za dekleta

Pletenine in vezenine

Puloverji za gospode in dame

Puloverji za dečke in deklice

Rokavice

Zimsko perilo za gospode in dame iz čiste
volne znamke „Profesor Jäger“

VELETRGOVINA H. J. TURAD

Maribor, Aleksandrova cesta 2476

Darujte za spomenik
KRALJU PETRU

Ob božičnici

naj se spomni kak dobro-
tnik na vaše oči in naj
vam prinese nova komo-
dna Petelnova očala s
Zeiss-Punktal steklom. Ve-
liko ugodnejše in svobo-
dnejše bodo vaše oči
zile v Novo leto.

**Peteln prilagodi
Zeiss-Punktal**

strokovnjaško in za las
natanko. V tem je tajnost
dobrega vida. Pojasnila
in navete daje ob vsa-
kem času neobvezno optik

I. PETELN
Maribor, Gosposka 5

Spomnite se CMDI**Vesele božične praznike
in srečno novo leto 1929**

želim vsem mojim cenj. naročnikom in prijateljem.
Zahvalujem se vsem za dosedanje naklonjenost
ter se priporočam še za naprej. — Solidna izdelava
oblek vseh vrst po zmerni ceni.

Franc Zemljak, krojaštvo, Maribor.
Kralja Petra trg — Dr. Karel Verstovškova ul. 4 a
(Preje Slovenska ul. 24) 2445

POSESTNIKI AVTOMOBILOV**Pozor!**

Prevzamem vsa lakirniška dela za avtomobile, vozove, i.t.d. po novem
brizgalnem sistemu v najmodernejših email barvah. Po svojem — naj-
novejšem ameriškem sistemu urejenem brizgalnem načinu lahko
zadostim vsem zahtevam te panoge v vsakem oziru ter si dovoljujem
opozarjati na to p.t. interesente. Tudi vsa krovška in tapetniška dela
se izvršujejo najboljše in po najnižjih cenah. — Z velespoštovanjem:

Franc Ferk, Maribor, Jugoslovanski trg 3

TRAFIKA ANDREJ MAVER, MARIBOR
Tržaška cesta 1.

želi

**VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO
NOVO LETO.**

Za selitve - tovarne prevoze!

*z avtomobili ali konji, kakor
selitve na deželo in v mesto
se priporoča po najnižji ceni*

Prevoz tovorov IVAN SLUGA, Maribor

Tržaška cesta 5

2479

Telefon 272

Drzalci pozor!

*Pred začetkom sezone za drsanje in
pred nakupom drsalk si oglejte mojo
veliko zalogo drsalk svetovno vzorčne
Ta tvrdka deluje že 135 let.*

znamke „**POLAR**“

2472

BOGOMIR DIVJAK - Maribor**Glavni trg 17.**

*Drsalke se sprejmejo tudi v popravilo
se strokovnjaško brusilo in poniklaio.*

Prodaj pod lastno ceno

*volno in cunje za čiščenje strojev,
suknene kolobarje za poliranje, dve
dobro ohranjeni peči i.t.d.*

2480

veletrgovina s surovinami Ivan Sluga,
Maribor, Tržaška c. 5. Telef. 272

Galanterijo,

drobnarijo, parfumerijo, pletenine, papir, šolske po-
trebščine, motvoz, vrvarske izdelke, baterije i.t.d.
Na debelo! Na drobno!

DRAGO ROSINA, MARIBOR

VETRINJSKA ULICA 26.

2444

FRANJO LAH, Maribor

na vogalu Vetrinjske in Jurčičeve ulice

2336

Priporoča svojo bogato zalogo
vsakovrstnega manufakturnega in
konfekcijskega blaga po zmernih
cenah.

Prepričajte se SAMI!

Prvovrstne
snežne čevlje
in galoše

originalno norveško
garantirano blago

znamke Vik na

so najlepša in
najpraktičnejša

**božična in
novoletna
darila**

Samoprodaja za Maribor:
tvdika Jos. Waidacher.
Maribor, Slovenska ul. 6

Zastopniki se iščejo!

Pletenine
vseh vrst

kakor telovnike, poluvere,
obleke za dame in otroke
priporoča

Strojna pletarna

Segula

Maribor, Koroška c. 34

Sprejemajo se tudi naročila
po meri. 2014

*Pristno žganje, konjak,
rum, likerje, sadni sok
na debelo in na drobno dobite pri*

JAKOBU PERHAVEC
MARIBOR, Gosposka ulica št. 19

*Tovarna za izdelovanje likerjev
dezernih vin in sirupov*

Smučarski
loden

dobite v lepi izbiri pri

F. Maier, Maribor, Glavni trg 9

Ceneno češko perje!

1 kg sivega opuljenega perja 70 Din, napol-belo 90 Din, belo 100 Din, boljše 125 Din in 150 Din, mehko kot puh 200 in 225 Din, boljše vrsta 275 Din. Pošiljatve carine prosto, proti povzetju, od 300 Din naprej poštnine prosto. Vzorec zastoni. Blago se tudi zamenja in neugajajoče vzame nazaj. Naročila samo na **Benedikt Sachs, Lobež št. 4, Plzeň, Češko slovaška**. — Poštne pošiljke rabijo iz Českoslovaške v Jugoslavijo približno 10 dni. 1963

PRIMERNA
BOŽIČNA IN NOVOLETNA DARILA

VELIKA IZBIRA!

UGODNE CENE!

SLAVKO ČERNETIČ, MARIBOR, ALEKSANDROVA 23

2481

Ivan Kravos, Maribor
Aleksandrova ulica 13

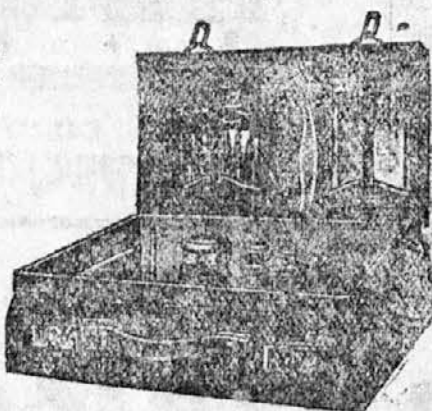
Primerna božična in novoletna darila!

Kovčegi in torbice za potovanje vsake velikosti in vrste, ročne torbice od priproste do najfinejše, spiske, šolske in tržne torbice, listnice, tobačnice, denarnice i. t. d. v največji izbiri. 2447

Gamaše in nahrbtniki. Nagobčniki, ovratniki, biči in vrvice za pse.

Konjske opreme
in pritikline, po-
njave za konje in
vozove

**gonilni jer-
meni**

Vzorčni kovčegi
in torbice se po
naročilu izgotove
v lastni torbarski
delavnici na
Slomškovem trgu
št. 9

DOTA

Din 20.000.— v oddelku A
" 10.000.— " B
" 5.000.— " C

se Vam izplača v osmih mesecih, ako pristopite kot član h Kreditni zadrugi registr. pomožni blagajni v Mariboru

Plača se v oddelku A pristopnina 110 Din ter za vsak poročni slučaj 30 Din
" B " 80 " " " " " 10 "
" C " 80 " " " " " 5 "

Vsakdo se lahko zavaruje v vseh treh oddelkih. Navodila pošilja proti znamkam Sprejemajo se zanesljivi zastopniki

**Kreditna zadruga registr. pomož.
blagajne v Mariboru**

Palača pokojninskega zavoda

2475

Žrebanje
državne razredne
loterije

I. razreda 17. kola
se vrši 15. jan. 1929

Kupujte srečke v kolekturi

Antona Goleža
Maribor
Aleksandrova c. 42

Kakor se je dosedaj pokazalo so srečke kupljene pri imenovani kolekturi najsrečnejše. ■ S temi srečkami zadenete lahko v vsakem razredu znaten dobiček v V. razredu pri glavnem žrebanju pa Din 4.200.000.—. ■ Srečke se na zahtevo pošljejo tudi po pošti. Naročite jih lahko vsak čas, zadostuje samo dopisnica

MARIBORSKA TISKARNA

CENTRALA: JURČIČEVA ULICA 4

PODRUŽ.: STROSSMAJERJEVA 5

Tiskarna izdeluje vse tiskovine za industrije, trgovce, obrtnike, gostilničarje, urade, šole, zasebnike i. t. d. Najnižje cene, okusna izvedba, solidna in točna postrežba.

Litografija izdeluje reklamne tiskovine, eno- in večbarvne lepake, letake, slike, etikete, delnice, diplome, jedilne liste, vinske karte, ilustrirane cenike in dr.

Knjigoveznica je opremljena z najmodernejšimi stroji in se priporoča za trpežno vezavo trgovskih in leposlovnih knjig, zvezkov, blokov i. t. d. od enostavne do najpopolnejše izdelave.

Plakaterski zavod Kioski in afišne table na najprometnejših krajih v mestu. Plakata se po najnižjih cenah; za v lastnem podjetju izdelane lepake se daje še poseben popust.

**PODJETJE JE BILO ZA SVOJE PRVOVRSTNE IZDELKE VEČKRAT ODLIKOVANO
NAJVEČJE IN NAJMODERNEJŠE GRAFIČNO PODJETJE BIVŠE SPODNJE STAJERŠKE**

Štolna ulica št. 6

PARFUMERIJA

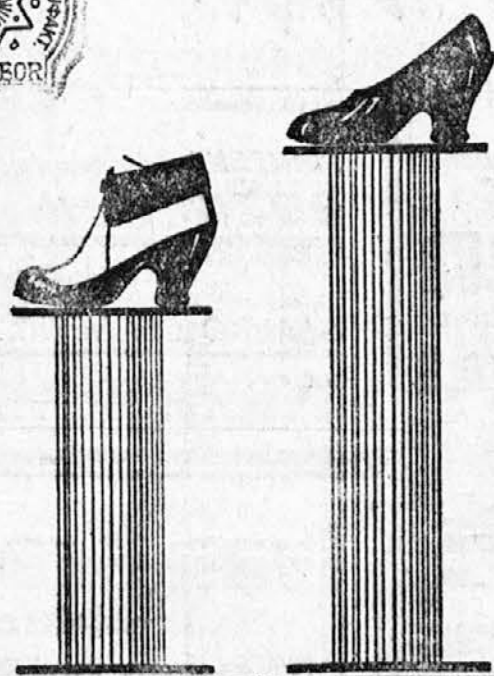
Parfumski izdelki
kolinska voda
toaletno milo
sredstvo za negovanje
zob, ust, kože in
nohtov
domače milo
sveče
pralna sredstva 2061

Gillette

Mem in Mond-extra
rezila za brivske apa-
rate in razne brivske
potrebščine najugod-
neje v trgovini

Drago Rosina, Maribor
2291 Vetrinjska ul. št. 26

Spominjajte se CMD!

METEOR

R + I + G + A

**DODITE SAMO PRI TVRDKI
JOS. MORAVEC, MARIBOR, SLOVENSKA 12**

BOŽIČNA DARILA

primerna za vsacega, se dobijo naj-
ceneje v manufakturni trgovini

2453

M. FELDIN, MARIBOR

GRAJSKI TRG 1. VETRINJSKA UL.

Znatno znižane cene! Solidna postrežba!

Posredovalnica K. Troha

za nakup in prodajo posestev, hiš, vil i. t. d. v Mari-
boru, Slovenska ulica 2, se je

preselila

na Aleksandrovo cesto 18, II. nadstropje.

Sedaj ugodno naprodaj enonadstropna hiša z vrtom
za 150.000 Din, dalje 2 nadstropna stanovanjska hiša
za 400.000 Din 2547

Število članov nad 10.000 ♦ V letu 1928 izplačane podpore Din 250.000.-

„LJUDSKA SAMOPOMOC“

podporno društvo za slučaj smrti za Slovenijo v Mariboru, Aleksandrova cesta šte. 45.

Sprejme do konca februarja 1929 v oddelek A vse zdrave osebe
od 1. do 70. leta. ■ Najvišja podpora 1000.- Din. Posmrtnina za vsak
smrtni slučaj 50 para. ■ Enkratna vpisnina po starosti od 18 do 40 Din.
S tem oddelkom je dana vsakomur prilika, torej tudi najrevnejšim
slojem za pristop v to človekoljubno društvo. ■ V oddelek B, C, D,
oziroma B/I., C/I., D/I., s podporami od 2000.- do 32.000.- Din se
sprejmejo do nadaljnjega le še vse zdrave osebe od 21. do 50. leta.

Zahtevajte še danes zastonj pristopno izjavo! ♦ „Eden za vse, vsi za enega!“